Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807, 4-0237
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 107. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ЧЕРВНЯ (JUNE 5) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 107. VOL. LXII.

„ВОЛІ НЕ МОЖНА ПЕРЕМОГТИ НА ДОВШУ МЕТУ" — ТВЕРДИТЬ РЕПРЕЗЕНТАНТ КОНҐРЕСУ ДЖОЗЕФ МАРТІН, НА КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

Сенатор Бирк високо оцінює українське розуміння волі

Вашинґтон, 4-го червня (телефоном). — Довгий список високих американських представників, які вважали для себе „честю і привілеєм" бути та промовляти на XXIII Конвенції У.Н.Союзу, доповнив угора, 3 червня, найвищий представник Конґресу ЗДА, спікер палати репрезентантів, Джозеф Мартін, якого Конвенція прийняла з великим захопленням. Цього високого представника законодатної ділянки уряду ЗДА, представив Конвенції її голова, адв. М. Пізнак.

Забираючи слово, голова палати репрезентантів висловив свою радість з приводу свого побуту на цій конвенції та погратулював американським українцям за створення впродовж 60 років такої організації, як Український Народний Союз, що впродовж свого існування завжди заступала та обороняла волю. Зрозуміло, що в програму цієї організації входила у великій мірі воля того народу, якого назву вона носить. „Ви зібрались в переломовому періоді, — продовжував високий представник американського Конґресу, — в періоді великих проблем, між якими першою є берегти волю". Ми видаємо округло 300 більйонів долярів на наші збройні сили. Ці гроші можна б використати для кращих цілей на благо нашого народу, якщо ми жили би в обставинах миру. Але як довго існує загроза — а вона сьогодні тільки одна, комуністична, — на першому місці мусить бути безпека. І це є ціна нашої безпеки.

Всі народи в світі сьогодні загрожені, а мільйони поневолені за залізною заслоною. Ми не смімо дрімати, щоб не прокинутись в їхньому положенні. Спікер Дж. Мартін був сам недавно в Европі, він бачив утікачів з-під тиранії, він бачив наявні докази, як тисячі людей кожного дня ризикують своїм життям, щоб могти вдихнути вільного повітря. Він прийшов до переконаня, що волю можна тимчасово втратити, але волі ніколи не можна перемогти, бо кінцева й остаточна перемога буде завжди за нею. Ми маємо багато прикладів жертвенної боротьби за волю. Тим народам, які хочуть боротися за свою волю — обов'язком Америки є допомогти. На прикладах боротьби за волю в Азії і в Европі можна ствердити, що ця боротьба буде далеко успішніша, як Америка виконає своє призначення і дасть їм засоби до боротьби. В той спосіб ми ще найуспішніше в теперішніх обставинах можемо не тільки припинити, але й перемогти комунізм. Комунізм бо розуміє тільки силу. Америка не розбудовує своїх збройних сил для агресії, вона не хоче чужих земель, але вона не сміє забувати про загрозу для неї самої. Промовець знає і читав про велику країну за залізною заслоною. Її нарід хоче бути вільний. Це неважне, чи сьогодні або завтра зможе повестись там активна боортьба. Головне, що з серця українського народу вже ніхто і ніколи не вирве туги до волі, яка у відповідний час може спалахнути вогнем. Нам треба скріплювати ці сили. Кінцева перемога залежатиме теж у відповідній мірі від Ваших власних зусиль до волі країни Вашого походження. Найкращими побажаннями для У.Н.Союзу та пригадкою того великого благословення волі, яке ми маємо в цій країні, — закінчив найвищий репрезентант Конґресу ЗДА свій виступ на Конвенції У.Н.Союзу.

Виступ спікера Д. Мартіна попередив в цьому самому дні конвенційних нарад У.Н.-Союзу дещо раніше сенатор Т. Бирк, що його представив зібраним п. Й. Лисогір. Висловлюючи свою радість з приводу свого побуту на конвенції У.Н.Союзу, сен. Бирк пригадав, що це вже другі його відвідини на такому великому зборі, бо перший раз він був на конвенції У.Н.Союзу в Клівленді, виконуючи тоді функції посадника того міста. Йому завжди приємно зустрічатись з такими групами, як У.Н.Союз, що ставлять собі такі високі цілі й такі великі завдання. До українців він має окремі симпатії, бо знає, що вони, відчувши тягар неволі, розуміють найкраще значення волі. Дивлячись на цю конвенцію йому приходить на думку, що в світі немає багато таких місць, де можна так сходитись, як ми тут сьогодні, де можна себе взаємно критикувати та говорити, що нам подобається. Сенатор вірить, що вже недалекий той час, в якому всі народи, а між ними й Україна, діждуться цієї вимріяної волі.

В ЧЕТВЕРТОМУ ДНІ НАРАД КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ ВИЧЕРПАНО ДЕБАТИ НАД ЗВІТАМИ ТА ПОПРАВКАМИ ДО СТАТУТУ

Вашинґтон, 4 червня (телефоном). — Вчора в 4-му дні конвенції У.Н.Союзу закінчено на ранішній сесії дебати над звітом Редакторів „Свободи" й англомовного „Українського Тижневика". Вияснивши кілька запитів, конвенція одноголосно ухвалила довір'я Редакції „Свободи" й „Україського Тижневика". Більше часу забрали дебати над пропонованими змінами статуту У.Н.Союзу, які включають низку важливих змін, головно щодо перебудови молодечого департаменту. На закінчення конвенційної сесії в тому дні ухвалено конвенційні видатки та переведено підготову до призначених на наступний день виборів Головного Уряду. На порядку нарад, крім виборів, є ще важливі рішення для добра організації та ухвала резолюцій. На конвенцію наспіли з усіх усюдів численні привітання від різних американських представників та українських інституцій і осіб. З українців особисто складали привіти д-р В. Ґалан від ЗУАДК, д-р Я. Падох від НТШ, д-р Ю. Старосольський від „Пласту" й інші. Конвенційні наради в 4-му дні затягнулись до пізньої ночі.

До звіту Д-ра Л. Мишуги

У поданому у вчорашньому числі „Свободи" звідомленні головного редактора „Свободи" д-ра Луки Мишуги, що він його виголосив на Конвенції У.Н.Союзу у Вашинґтоні, пропущено пів речення в уступі, де говорилося про персональний склад Редакції. Справляючи ту друкарську помилку, те речення має виглядати так: „Членом Редакції вважається теж д-р С. Демидчук, який в половині 1951 р. відійшов на пенсію, але, згідно з законом про соціяльне забезпечення, працював у Редакції ще до 1953 р. і від того часу, хоч не працює в Редакції, залишився постійним співробітником."

СЕНАТ ПРИЙНЯВ БУДІВЕЛЬНУ ПРОГРАМУ АЙЗЕНГАВЕРА

МАЮТЬ ЗБУДУВАТИ 140,000 МЕШКАНЕВИХ ОДИНИЦЬ ВПРОДОВЖ ЧОТИРЬОХ РОКІВ; ЗАКОН МУСЯТЬ УЗГІДНИТИ З ЗАКОНОПРОЄКТОМ ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ

Вашинґтон. — Сенат більшістю 66 до 16 голосів прийняв будівельну програму президента Айзенгавера, що вважають новим успіхом республіканського уряду. Згідно з цим законопроєктом мають збудувати 140,000 мешканевих одиниць впродовж найближчих чотирьох років. За цим законопроєктом голосували 38 республіканців і 28 демократів, а проти були 13 демократів і два республіканці та один незалежний сенатор Морс. Після довшої дискусії над загальним законопроєктом і політичних торгів над ним, прийнято ще й деякі поправки до цього законопроєкту, одна з них має на цілі не допустити до тих надужить, які викрито було в квітні цього року, коли виявилося, що деякі будівельні фірми брали більші позички на побудову нових домів або на реставрацію й змодернізування старих мешкань, ніж виносили дійсні видатки, і ця надвишка залишалася в кишені будівельних підприємців, як їхній заробіток. Але прийнятий Сенатом законопроєкт мусить іти на наради спільної конґресової комісії, складеної з сенаторів і конґресменів, щоб узгіднити різниці, які існують між цими законопроєктами, прийнятими Сенатом і Палатою Репрезентантів. Після узгіднення обох законопроєктів над ними мусіли б ще раз голосувати обидві палати, і аж тоді цей узгіднений будівельний законопроєкт ішов би до підпису президента Айзенгавера. Деякі сенатори голосували проти цього законопроєкту, бо вважають його за незадовільний. До цих сенаторів належать і нюйоркські сенатори Айвс і Лімен. Одна з прийнятих поправок передбачає більшу доконтролю уряду над новими домами, щоб ці нові доми були більш гіґієнічні.

За використання атомової енергії для мирних цілей

Вашинґтон. — Комісія Атомової Енерґії повідомила, що ЗДА випродукували вже стільки атомової зброї, що тепер можуть видавати більші суми з публічних фондів на використання атомової енерґії для мирних цілей. Всі п'ять членів цієї Комісії вважають, що треба змінити закон з 1946 р. про таємницю атомової продукції, щоб союзники ЗДА і цивільні компанії могли знати про цю справу більше, згідно з домаганням президента Айзенгавера. Комісія склала звіт Спільній Конґресовій Комісії Атомової Енерґії, яка має ухвалити відповідну зміну закону. Заступник голови Спільної Конґресової Комісії, сенатор Бурке Б. Гікенлупер заявив, що ЗДА мусять бути дуже обережні в видаванні таємниць союзникам, бо „сьогодні вони мають одних союзників, а завтра можуть мати інших". — Президент домагається поділитися з союзниками таємницею атомової зброї, щоб вони могли навчитися, як користуватися цією зброєю і як від неї боронитися. — Голова Комісії Атомової Енерґії Луїс Л. Стравс відмовився сказати, що його комісія робитиме зі справою атомового фахівця Дж. Роберта Оппенгаймера. Адвокати Оппенгаймера заявили, що вони вносять відклик від рішення спеціяльної комісії, яка потвердила заборону доступу до атомових таємниць д-рові Оппенгаймерові.

Конґресмен називає АДА „троянським конем"

Вашинґтон. — Конґресмен Кіт Кларді назвав організацію Американці для Демократичної Акції — „троянським конем", який намагається обманювати американський народ при допомозі „усяких вивертів та облуди". На Конґресовій Комісії для поборювання протиамериканських дій цей конґресмен заявив, що „АДА старається знищити Америку зсередини". „Якщо Америка — сказав він — не пробудиться, то ця банда переконаних марксистів зможе перевести безкровну революцію, якій немає порівняння". Один із представників АДА заявив, що „дикі й фальшиві напади конґресмена Кларді на його організацію є нападами на традиції демакратичного лібералізму, за який бореться АДА, і який зробив американський нарід великим". Кларді твердив, що АДА — це „організація, яка плянує соціялістичний рух, а її пропаґанда використовує пресу, радіо, телевізію, журнали, промови, брошури і все, що тільки може", щоб осягнути свої цілі.

НЕБЕЗПЕКА КОМУНІСТИЧНОЇ АҐРЕСІЇ НА ПІВДЕННОМУ СХОДІ АЗІЇ ПЕРЕД ОБ'ЄДНАНИМИ НАЦІЯМИ

СІЯМ ЗГОЛОСИВ ФОРМАЛЬНУ СКАРГУ. — ОДНОСТАЙНИЙ ФРОНТ УСІХ ЧЛЕНІВ РАДИ БЕЗПЕКИ ПРОТИ ОДНОГО СССР

Об'єднані Нації, Н. Й. — Рада Безпеки відбула одногодинне засідання, на якому представник Сіяму (Таї) в короткій речевій промові мотивував внесену його країною скаргу, що наслідком комуністичної аґресії у суміжних до Сіяму країнах Індо-Китаї, Ляосі і Камбоджі, й наслідком чужинецької допомоги, якою користується та комуністична інвазія, Сіямові грозить безпосередня небезпека аґресії. Тому, мовляв, Сіям просить Об'єднані Нації вислати туди „обсерваторів миру" для ствердження, чи дійсно така небезпека існує. Якщо — казав Поте Сарасія, амбасадор Сіяму в ЗДА, заходи ОН зберегти в тій частині світу мир не вдадуться і проти Сіяму буде застосоване насильство з порушенням міжнародного права й законів моралі, то Об'єднані Нації стануть перед конечністю вжити заходів до тієї ситуації. Але — казав представник Сіяму — він є певний, що всі члени Ради Безпеки погодяться, що тепер треба ужити всіх можливих способів, щоб перешкодити небезпеці нової аґресії. Представник СССР Семйон Царапін спротивився взагалі вислухати речника Сіяму, кажучи, що це ЗДА, які підтримують Сіям, хочуть зірвати Женевську конференцію, для добра якої Об'єднані Нації не повинні тепер займатися ніякими такими справами. Совєтському делеґатові відповів представник Франції Гопно, що Сіям говорить тільки про небезпеку, що йому загрожує і про вислання туди „обсерваторів миру" і тому воно не може перешкоджати Женевській конференції. Ніякої більшої дискусії не було. Більшістю 10 голосів проти одного совєтського голосу рішено поставити на денний порядок справу скарги Сіяму. Після вислухання вище наведеної короткої промови сіямського амбасадора, на внесок Ливану відложено засідання, без визначення нового реченця. Повідомляють, що те найближче засідання передбачене на кінець -найближчого тижня, бо тим часом головуючий у Раді Безпеки американський амбасадор до ОН Кабот Ладж замовив літак, щоб полетіти до Франції і взяти участь у тамошніх маніфестаціях з нагоди 10-річчя західньо-альянтського висаду у Франції.

Туреччина — за поширення оборонного пакту на Середньому Сході

Вашинґтон. — Турецький прем'єр Аднан Мендерес у розмовах з президентом Айзенгавером і державним секретарем Джоном Фостером Доллесом заявив, що турецький уряд хотів би поширити оборонний пакт на Середньому Сході, щоб запевнити прогалину між Туреччиною і Пакістаном. Покищо і Іран і Ірак не належать до оборонного пакту. Найближчим членом оборонного пакту повинен бути Ірак, бо Іран ослаблений внаслідок конфлікту за нафту з Англією. — Головною ціллю візити прем'єра Мендереса є виявити, у якій мірі ЗДА можуть допомагати Туреччині в військовій та господарській галузях. Після півгодинної розмови з президентом Айзенгавером, турецький прем'єр заявив журналістам, що він задоволений із цієї розмови. Туреччина і Греція хотіли б також якимсь чином зблизити Балканський Оборонний Пакт із Північно-Атлантійським Обороним Пактом. На перешкоді до цього стоїть югославсько-італійське непорозуміння із-за Трієсту, що може дійти до збройного зудару, в якому Греція і Туреччина мусіли б допомагати Югославії, а члени НАТО — Італії.

Японія матиме знову армію і фльоту

Токіо. — Японський парлямент, всупереч завзятій опозиції всієї лівиці — соціялістів, комуністів та навіть деяких лібералів-ізоляціоністів чи пацифістів, — прийняв закон про відбудову збройної сили, згідно з японсько-американським пактом приязни. За тим пактом Японія має право удержувати від 1-го липня ц. р. тимчасово 150,000 вояків і невелику летунську фльоту, але ця збройна сила може бути збільшувана в міру економічних спроможностей.

Генерал Ван Фліт про похмуру ситуацію на Далекому Сході

Вашинґтон. — Бувший командант 8 армії в Кореї генерал Джеймс А. Ван Фліт здавав звіт про ситуацію на Далекому Сході після своєї поїздки до Японії, Кореї і Формози. Він не докінчив своєї поїздки, бо його нагло викликали до Вашинґтону, щоб перед Сенатською комісією Закордонних Справ і Сенатською Комісією Збройних Сил здав звіт про ситуацію на Далекому Сході. Після того він має виїхати для докінчення своїх обсервацій в інших державах на Далекому Сході. Засідання цих обох комісій було дуже секретне, і на ньому не були навіть урядові стенографи, які звичайно бувають на інших закритих засіданнях комісій. Сенат саме тепер веде переслухання в справі допомоги закордонові в висоті 3,497,000,000 долярів, з чого майже третину мала б іти на допомогу Індо - Китаєві. Цю суму запропоновано ще тоді, коли положення на Далекому Сході не було таке грізне, яким воно тепер є. Голова Сенатської Комісії Закордонних Справ сенатор Александер Вайлі видав такий бюлетень про ці наради. „Генерал Джеймс А. Ван Фліт здавав звіт про ситуацію на Далекому Сході. Він не закінчив ще своєї поїздки по державах Далекого Сходу і тому не міг дати повних висновків ані жадних рекомендацій". Але інші сенатори заявляли, що звіт генерала Ван Фліта „похмурий, прогноблюючий і невизначений". Ця характеристика звіту ген. Ван Фліта відноситься не тільки до теперішньої, алі до майбутньої ситуації на Далекому Сході.

Женевська конференція „має право" тривати до 26 липня

Женева. — Женевська конференція в далекосхідніх справах зібралась була на свої наради 26 квітня ц. р., отже триває вже понад 5 тижнів з таким самим вислідом, як у першому дні. Деякі учасники цієї конференції, особливо представники Південної Кореї, недвозначно виявляють у приватних розмовах думку, що дальше перебування в Женеві — пуста витрата часу. Проте ніхто не хоче перший зривати конференції, щоб не давати другій стороні матеріялу для ворожої пропаґанди. Зате делеґат Південної Кореї заявив, що не залишиться в Женеві ні на один день після 26 липня, себто коли сповниться тримісячний реченець тривання конференції. Про такий реченець говорилося в умові про перемир'я в Кореї і потім в корейсько - американських переговорах.

Японці організують колонію в Бразилії

Ріо де Жанейро. — Бразилійський уряд дав дозвіл урядові Японії створити над рікою Амазонкою японську колонію з 25,000 японських еміґрантів, — коло 5.000 родин. З Японії прибуло вже 2,065 осіб, які організують сільсько - рільничі господарства. Вони плекатимуть джут, чорний перець, какао, риж, кукурудзу, тютюн, фасолю та городовину для власного вжитку. Перед війною джут в Бразилії був не знаний, хоч він має велике господарське значення.

Уряд Ляніеля у вогні критики

Париж. — Під час парляментарної дебати над проблемою Індо-Китаю найгостріше атакували уряд Ляніеля представники партії Де Голя. Член цієї партії, ген. Де Монсабер, виступив гостро проти перекидання військ із північної Африки до Індо-Китаю: послаблення тамошніх військових сил Франції разом із упадком Дієнбієнфу і переговорами з комуністами в Женеві були головними причинами занепаду французького престижу в Альжирі, Тунізії та Марокко і зростання там антифранцузького руху. Інший член цієї партії, Люї Валльон, закидав урядові Ляніеля надто велике підпорядкування себе політиці ЗДА, які, мовляв, узалежнили додопогу від ратифікування пикту Оборонної Спільноти.

В Ірляндії — новий уряд

Дублин. — Довголітній і кількакратний прем'єр Ірляндії, герой її визвольної боротьби, Імон де Валера, перепав в голосуванні 78 голосами на 66. Президент Сін О'Келлі, передбачаючи таке співвідношення сил, заздалегідь запропонував пост прем'єра колишньому прем'єрові Джонові Костелло, що йому ірляндський парлямент висловив довір'я 79 голосами проти 66.

Маршал Жуен — головний командувач на випадок поширення війни

Париж. — Уряд Ляніеля має клопіт з обсадженням двох становищ: внаслідок конфлікту з міністром Бідо, що стався в зв'язку з його тактикою на Женевській конференції, вийшов з уряду міністер для справ Індо-Китаю, Жаке, на якого місце тимчасово призначено генерала Елі, шефа ген.-штабу. Він дістав функції головного командувача, що мав би також цивільну владу і підніс авторитет французької держави в очах в'єтнамців. Уряд запропонував це становище маршалові Жуенові, що його недавно усунув з Ради Оборони за публічну критику пакту Оборонної Спільноти. Жуен погодився перейняти командування в Індо-Китаї тільки в тому разі, якщо війна в цій країні стане „інтернаціональною", себто, якщо активну участь у цій війні візьмуть також ЗДА й інші держави.

● **Лист бувшого президента** Трумана оцінено на 1,000 долярів. Бувший урядовець Джордж Чені з Лос Анджелесу дістав був цього листа від бувшого президента із похвалою за добру службу і дав його оправити в рямці. Суд оцінив цього листа на 1,000 долярів, а сам Труман, до якого урядовець звертався за оцінкою, відмовився це зробити.

● **Еміль Затопек**, світової слави чеський легкоатлет - бігун, прилетів був з Праги до Брюселю у Бельгії, щоб взяти участь у змаганнях і потім їхати до Парижу, не дістав французької візи за те, що під час перших відвідин висловився зневажливо про Париж, але за кілька днів французький уряд візу таки йому видав.

В АМЕРИЦІ

● **З Феніксу в Арізоні** повідомляють про оригінальне змагання, що відбулося на вузькій дорозі. Три юнаки їхали автом і зустрілися з другим автом, в якому сидів лише один шофер. Ніхто з них не хотів вертатися назад, до того місця, де можна було б розминутися. Юнаки вийшли з авта і почали читати газети, потім заходилися грати карти, а пограпці три години витягнули спальні мішки. Цим „арґументом" вони перемогли, і їхній противник поїхав своїм автом назадгузь.

● **Арґентинка Анна Бекер** вже четвертий рік їде верхи зі своєї країни до Канади, щоб побити рекорд довготи їзди верхи — 16,000 миль. Минулої суботи вона прибула до Ню Йорку. Її проєкт підтримувала покійна жінка арґентинського президента, Ева Перон.

● **Абесінський імператор Гайле Селассіє**, який тепер гостює в ЗДА, заявив, що він переговорюватиме із державним департаментом про 100-мільйонову позичку для своєї країни. Ці гроші мали б іти на культурне піднесення країни та на розбудову копалень уранової руди.

● **Число жертв на літаконосці „Беннінґтоні"** зросло до 100. Це число може ще збільшитися, бо деякі поранені перебувають в критичному стані. Причини експльозії ще не усталено. Два офіцери зізнали, що під час вибухів чули запах горіючої оливи, з чого можна б вносити, що катастрофу спричинив дефект в машинерії.

● **Адміністрація готелю „Валдор - Асторія"** в Ню Йорку мала клопіт з вивішуванням державних прапорів. Звичайно тут вивішують прапори тієї держави, якої представник в даний час замешкує. Першого червня в цьому готелі одночасно перебували: президент Айзенгавер і імператор Абесінії Гайле Селяссіє, турецький прем'єр, еспанська військова місія та арґентинська делеґація. В готелі є тільки три пари щогол, на яких вивішується чужі прапори побіч американського. Дирекція готелю скористала з того, що в цей день було американське Свято героїв, і вивісила на всіх щоглах тільки американські прапори.

● **Арґентинський президент** Хуан Д. Перон підписав декрет, згідно з яким підвищено платні 500,000 урядовців. Найнижча місячна платня для одруженого урядовця з двома дітьми становить тепер 900 пезів ($ 63).

● **Крайове Виховне Товариство** повідомляє, що цього року бракуватиме учителів в середніх школах. Восени закінчать студії коло 50,000 студентів, але якась кількість з них не схоче працювати в школах, тоді як учителів.

● **На 14 червня** призначено перші пробні вправи в обороні проти повітряного налету по цілій країні. В Ню Йорку ця справа ускладнюється тим, що саме на той день призначено страйк транспортових робітників.

В СВІТІ

● **42 румунські жиди**, які перебувають тепер у Палестині, закінчили 120-годинний голодовий страйк в Тель Авів на знак протесту проти антисемітських переслідувань в Румунії.

● **Д-р Ральф Банч**, один із чільних урядовців Об'єднаних Націй, лавреат Нобля за діяльність на користь миру, наступник убитого в Палестині ґрафа Бернадотте, посередника між жидами й арабами, ніґер, — переходив „скрінінґ" перед комісією, що перевірює американських урядовців ОН щодо їх льояльности до ЗДА. Він очищений з усяких підозрінь.

● **На летовище в стейті Ню Джерзі** прибула пані Наомі Гренц зустріти свого сина ляйтенанта, що мав прилетіти на відпустку. Чекаючи на летовищі, вона бачила, як літак приземлюючись поковзнувся на шляху і загорівся. Нещасну матір повідомлено, що на цьому літаку згинув її син.

● **Не вдався „протикомуністичний" Конґрес в Мехіко.** Делеґати Коста Ріка і Еквадору залишили Конґрес, обурившись з тої причини, що на ньому критиковано уряди Мехіко і ЗДА, а деякі делеґати критикували всіх і вся.

● **Протягом трьох вільних днів** на шляхах ЗДА згинули 362 особи, а в інших нещасливих випадках — 177 осіб, отже всіх жертв було 539 осіб. Крайове Бюро Безпеки в Шікаґо передбачало 340 смертних випадків в автомобільних катастрофах.

● **Амбасада ЗДА у Швеції** перенеслась до власного будинку у Стокгольмі, що його збудовано коштом 1-го мільйона долярів. Шведський прем'єр Ерляндер, члени уряду й члени чужинецького дипломатичного корпусу були присутні на відкритті нового будинку.

● **Подорож японського прем'єра Йошіди** до ЗДА й інших держав Заходу коштуватиме $ 80,000, з чого $ 1,000 призначено на закуп дарунків для голів держав, що їх відвідає Йошіда. Донька прем'єра, що поїде разом із ним і має багатого чоловіка, покриє всі свої подорожні видатки і частину видатків батька.

● **Англійський адмірал Норт**, що має 77 років, 14 років даремне старається, щоб його поставили перед суд або бодай переслухали у справі, що стала причиною димісіонування його в 1940 р.: він, мовляв, завинив, що випустив із Середземного моря французьку воєнну фльоту (тоді підпорядковану Петенові) і дозволив втекти їй до порту в Дакарі. Черчил не відповів на його листи, а уряд відмовився відновити цю справу, всупереч інтерпеляціям послів.

● **Дохід із „Паризького Балю"**, що відбувся весною ц. р. у Ню Йорку, у висоті $ 14,286, передано 6 добродійним організаціям у Парижі. Загалом цей баль дав коло $ 80,000 прибутку, але понад $ 60,000 передано вже раніше французькому шпиталеві у Ню Йорку.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕПОТРІБНЕ ЗАЛЯКУВАННЯ

Захід говорить про можливість атомової війни тільки в такому випадку, коли б її почали Совєти. Тільки непогамована кремлівська агресія, спрямована на підбій цілого вільного світу, могла б викликати нову світову війну, з усіми її новими страхіттями, спричиненими атомовими та водневими бомбами. Таке заявляли не раз найвищі представники американської влади. Їх голос найважливіший, бо у вільному світі єдина Америка має на поготівлі стільки атомових та водневих бомб, що могла б на випадок війни мірятись з Совєтами, які теж виробили багато цієї зброї й далі її виробляють. Виходило б, що останнє слово в справі атомової війни таки за Москвою. Вона дуже добре знає, що якби хоч трохи поступилась у своїй агресії, Англія, Франція та З'єдинені Держави були б з нею уже давно згодились. Звучить воно неприємно для всіх любителів свободи, а трагічно для тих, що мучаться під комуністичними режимами, але така є дійсність. Проте Москва не хоче згоди. Вона їй непотрібна. Москва хоче повільного розвалу Заходу і хаосу в світі до часу, поки буде готова на остаточний розрахунок з Америкою. Тоді вона не буде з ніким переговорювати, а диктуватиме. Це буде ультимат теж і Англії. Якщо Англія залякана шести водневими бомбами, яких вистачило б, щоб з неї й сліду не стало, то їх Москва нині ще не має, але матиме за якийсь час. Тому саме не розуміємо, яка ціль того роду залякування.

Дискусія на тему того переляку перенеслася і до Америки. Тут вона мала б облегшити американському народові зрозуміння британської закордонної політики, що змагає до замирення з Кремлем і Пейпінґом. Д-р Френк Кінґдон, що пише про це у своїй колумні, нагадує, що Англію не так легко налякати. Вона ж пережила загрозу інвазії за Наполеона, а недавно й за Гітлера! Бомбардування можна було її витримати, піднімаючи раз-у-раз духа опору надією на остаточну перемогу. Але в новій світовій війні між Сходом і Заходом, як думають в Англії, для їхнього острова не буде вже ніякого рятунку. Шість водневих бомб знищили б в Англії усі культурні скарби, що їх придбано впродовж тисячі років.

Д-р Кінґдон думає, що президент Айзенгавер та секретар стейту Доллес уже погодилися з фактом нової війни, коли б до неї прийшло. Те саме має бути також і з сенаторами. Такий стан, думає Кінґдон, дуже небезпечний і ризиковний. Це й є те, що лякає Англію, бо вона не хоче погодитися з думкою, що прийде до нової війни. Така війна означала б цілковите її знищення, не тільки як світової потуги, але й як нації. Англія переконана, що, на випадок нової світової війни, вона перша відчула б совєтський удар, і то водневими бомбами.

Не знаємо, чи в Вашинґтоні дійсно погодились з тим, що може прийти до нової війни, бо ж і Америці треба рахуватись з совєтським бомбардуванням бодай найбільших центрів. Ми добре розуміємо страх британців перед новим бомбардуванням і знищенням. Бо ж і є чого лякатись! Це все треба брати під увагу, коли хто береться критикувати британську угодовість у відношенні до Москви і Пейпінґу. Це зрозуміле. Проте одного не можемо зрозуміти: на що цей страх придасться? Він же ж не врятує ні Англії, ні Британського Камонвелту від нещастя, яким може бути нова війна, якщо вона прийде! Він може тільки заохотити Кремль до більшого натиску на саму Англію та вільний світ, щоб залякуванням вимогти на них згоду на давні та нові комуністичні грабежі. Заляканий Захід не може мірятись з комуністами навіть при дипломатичному столі. Вони ж цілком певно інакше говорили б і поступали б навіть у Женеві, коли б припускали, що за їхнє варварство вони можуть бути покарані в такий спосіб, що за один день не стане комуністичного режиму в Европі. А це куди правдоподібніше, ніж те, що за один день може не стати Англії.

В усякому разі з нашого думання і наставлення була б більша користь, як зі страху перед совєтськими водневими бомбами.

Основи правопорядку

Під час жалюгідного публічного п е р е с л ухування в спорі поміж сенатором Мек Карті й керівництвом Армії названий сенатор предложив був один офіційний документ, що торкався комуністичної пенетрації в державному апараті. Документ належить до ряду таємних повідомлень для внутрішнього вжитку. Сенатор дістав цей документ від одного старшини, що його прізвище відмовився подати. У зв'язку з цим вийшла ще раз пригадка про конечність зберігати всіми цивільними державними урядовцями й військовиками строгу тайну в справах, що їх довірочність зазначена на відповідних документах. Всупереч тій пригадці й забороні виявляти довірочні документи адміністрації будь-кому поза адресатом, сенатор МекКарті звернувся з публічним закликом до всіх державних службовців, в уніформах або без уніформ, без уваги на правильник даної державної установи чи розпорядки Президента, або існуючі в стейті чи цілій державі закони, — подавати йому, сенаторові, всякі інформації, які стосувались би якоїсь злочинної або комуністичної дії в державному апараті.

Цей заклик сенатора Мек Карті характеристичний для всієї методики його політичної діяльности, яка викликала стільки шуму в ЗДА й широкому світі і яка зробила його особу найбільш „оспорюваною". Наведене його звернення яскраво характеризує той принцип, що його тримається сенатор МекКарті: в боротьбі з комунізмом він не визнає абсолютно ніяких „але", ніяких обмежень і з ніким не рахується. Його безкомпромісовість стосується не тільки самої засади щодо шкідливости комунізму і конечности викорінювати його в усіх ділянках життя ЗДА, але й метод, як це робити. Коли річ іде про методи, то він не має довір'я до нікого, крім себе, і — як бачимо з його останнього п у б л і ч ного звернення — одверто закликає навіть до непослуху президентові і зобов'язуючим законам, аби тільки дати йому в руки матеріяли про антикомуністичну дію.

Очевидно, що таке становище мусило викликати сумніви, застереження, а то й явні протести збоку також безумовних ворогів комунізму з-поміж самих таки однопартійців сенатора. Це дуже цікава проблема, яка хвилює особливо американських українців. Бо ж усі ми, американські українці, стояли і стоїмо віддавна на становищі, що боротьба проти комунізму, як розкладової ідеї, і проти комуністів, як явних чи закаптурених аґентів Москви, або — в найкращому разі — злочинних анальфабетів, що неслушно звуть себе ідеалістами та грають на руку Москві, — що боротьба проти них усіх мусить бути безкомпромісова. Маючи діло з ворогом, для якого не існують ніякі правила етики і який не визнає ніякого іншого критерію у своїй діяльності, як тільки критерій доцільности, — чи даний засіб принесе йому користь, чи ні, — не можна бути дуже перебірливим і в засобах. Треба теж рахуватися з тим, що в такій тотальній війні можуть потерпіти й невинні, які напр. стають предметом підозрівання їх в підривній роботі, чи просто в контактах з комуністами..

Проте, це не така проста справа, і було б великим спрощуванням проблеми, коли б усіх критиків поведінки сенатора МекКарті зараховувати до прихильників „рукавичкової" методи у відношенні до комуністів. Очевидно, що весь комуністичний світ зі шкіри вилазить, щоб очорнити, осмішити й зліквідувати політично сенатора Мек Карті, щоб відібрати йому моральний кредит і бодай звести нанівець його впливи, користуючись при цьому всіми тими 105% сторожами 105% демократії, які в ім'я оборони демократичних принципів свободи, толеранції, непорушности волі людини і т. д., готові послабити боротьбу проти комунізму, ба навіть одверто признавати йому право існування і дії, тому комунізмові, який є смертельним ворогом демократії і всіх її свобід. Однак вся трудність співпраці з МекКарті полягає в тому, що він сам надзвичайно утруднює її своїми нетактовними ходами у відношенні до некомуністів, і до ворогів комунізму.

Його критики закидають йому надмірну особисту амбіцію, яка велить йому робити натиск не так на корисний вислід антикомуністичної боротьби, як на власний розголос. Факт, що свій останній заклик сенатор МекКарті видав під час уже 22-го публічного переслухання, яке ведеться таким величезним накладом державних коштів і енергії в таких неймовірно небезпечних і поважних міжнародніх відносинах, є чималим доказом на правдивість твердження, що сенаторові з Висконсину залежить у великій мірі на тому, щоб про нього якнайбільше писали і говорили. Бо ж не може бути двох думок, що це публічне переслухання шкодить престижеві теперішньої республіканської а д м іністрації, підриває повагу самого Президента і держави, відриває увагу американських мас від міжнародних проблем і самої небезпеки міжнародного комунізму, а тим самим діє на його користь. Нема ніякого сумніву, що коли демократичні члени комісії для розсліду протиамериканських дій, яка веде публічний процес поміж одною клітиною Сенату й одним державним ресортом, противляться чимшвидшому закінченню жалюгідного видовища, то тільки тому, що вони сподіваються через те документально скомпромітувати і сенатора МекКарті і республіканський режим. Коли сен. МекКарті все ж настоює на продовжуванні видовища, то — видно — не прикладає належної ваги до всіх неґативних наслідків того процесу.

Тому й не можна беззастережно похваляти все те, що робить сенатор МекКарті. Ми, українці, знаємо особливо добре, що значить підривання таких основ правопорядку, якими є авторитет законів і авторитет голови держави. Заклинати явно до ламання присяги і непослуху супроти законів і розпорядків президента — це недобрий спосіб боротьби в ім'я доброї справи. Це той сам спосіб, що ним користувались а м е р и канці, к о л и ліквідували Гітлера, скріплюючи Сталіна. Валити комунізм і водночас підривати правопорядок — це значить поборювати диявола велзебубом, а це погана метода, яка не веде до цілі. Неможливо приймати засаду, що ніхто в державі, включно з президентом, не має рації, за винятком однієї людини. Неможливо заперечувати вартість інших державних слідчих і судейських органів, за винятком тільки тої комісії, що її очолює одна людина. Це саме такі ніби тільки методи поведення, які проте виростають до значення принципів, що існують поруч із принципом боротьби з комунізмом і що їх неможливо легковажити.

Ярослав Курдидик

Африка — ключ в обороні для ЗДА

Під сучасну пору є ще одна справа, яка своїм значенням відсуває в тінь, здавалося б, преважливе питання Індо-Китаю. Про неї дуже мало говориться, ще менше пишеться, ніхто не веде про неї голосних дебат у Конґресі, але ця справа назріває і стає не менше пекучою, як багато інших замотаних питань, для яких ЗДА будуть примушені знайти теж якусь розв'язку, і то навіть переставляючи, так би мовити, „порядок дня".

Це — справа Африки, а точніше забезпечення сирівців-копалин, що їх одинока має у переважній більшости Африка і які при розбудові модерної зброї мають таке саме значення, як сталь, ґума чи нафта. 1) Африка — Бельгійське Конґо, є під сучасну пору головним джерелом урану — основної сировини для продукції атомової зброї ЗДА.

2) Африка — Південна Родезія постачає ЗДА понад 50% берилів, одного з дуже важливих сирівців для будови атомових модераторів.

3) Африка — Бельгійське Конґо постачає ЗДА 85% кобальту, складової частини для продукції точильних кружлівок і ножів, крім того, кобальт є одиноким рівноважником і абсорбатором надмірної гарячі при кулькувальницях і підкладках у турбоджетових машинах.

4) Африка — Ніґерія постачає ЗДА 95% всього колюмбію, дуже рідкого металу, що є основним складником т. зв. „суперсталі", при продукції високонагріваних джетових моторів. Точніше з'ясовуючи, „вік" джетової машини залежить від колюмбію.

На початку березня ц. р. відбулася в Дакарі, у французькій Північній Африці, конференція представників усіх европейських колоніяльних держав, на яку запрошено теж і ЗДА, як державу, близько заінтересовану долею Африки та її безпеки.

Темою нарад була — оборона теренів, розташованих на південь від Сагари, проти можливих нападів. Окремі к е р і в н ики-спеціялісти від протикомуністичної діяльности в Африці виголосили дуже цікаві доповіді про те, як то Кремль, при допомозі своїх „п'ятих колон", намагається підмінувати дослівно цілу Африку.

Перманентні заколоти в мослемському світі, а головно в північній частині Африки, це — „коронкове діло" червоних аґентів, які дуже зручно використовують націоналістичні настрої автохтонів.

Стверджено теж понад усякий сумнів, що останні заколоти в Судані, масові вбивства білих тубільцями з племени мав-мав у Кенії, заворушення кафрів у Південній Африці, „сидячий страйк" на плянтаціях сісалю і в копальнях міді у Родезії — все це діла тих самих червоних підбехтувачів.

Коли взяти до уваги велику кількість совєтських п і д в о д н их човнів типу „шноркель", які можуть безперебійно покривати відстань у 15-20 тисяч миль, — постає загроза, що на випадок війни ці човни зможуть на деякий час, якщо не спаралізувати зовсім, то поставити під велику загрозу постачання цих преважних сирівців для ведення модерної війни.

У зв'язку з цим створено т. зв. „стратегічний морський і повітряний осередок" з осідком у французькому Марокко, спеціяльним завданням якого буде, на випадок третьої світової війни, нищити підводні большевицькі човни, що появляться в обширі Африки, а далі, у співдії з іншими стратегічними базами, — намагатися у перших же днях винищити всі „матірні" й допоміжні порти сателітів, що ними ці судна користуватимуться.

Як виходило б з цих побіжних даних, ЗДА матимуть, на випадок війни, крім відомої вже оборони Европи та Азії, ще й оборону Африки.

Успіх у цій обороні залежатиме великою мірою від політики, яку поведуть ЗДА. А політика ця зовсім проста: продукувати модерну зброю і здобувати приятелів з-поміж волелюбних народів.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

П. Ф.

Герберт Фостер Андерсон

(Посмертна згадка)

Лондон, травень, 1954 р.

Про смерть генерального секретаря Англо-Українського Товариства в Лондоні вже згадувала українська преса. Вважаю за свою повинність подати українцям за Океаном образ цієї небуденної людини, яку так несподівано вирвала смерть із рядів нечисленних прихильників Англо-Українського Товариства в цій країні.

Покійний Фостер Андерсон виділявся між громадянами Великої Британії тим, що українську проблему знав, розумів її вагу і оцінював глибоко ролю України в політиці Европи в минулому і в майбутньому. Знання Східньої Европи Фостер Андерсон мав не тільки з книг, але й з власного досвіду. Він жив у бувшій царській Росії, саме там, де українська етнографічна територія межує з московською: Курщина і Воронїжчина. Фостер Андерсон знав також балтійські народи (Естонія, Латвія, Литва). Оповідав мені, що замолоду, коли тільки закріпилася комуністична диктатура в Росії, він жив в СССР як робітник, щоб пізнати умовини життя робочого народу в країні диктатури. Знав добре російську мову, читав українські книжки, був ознайомлений з слов'янськими літературами.

Порівнюючи спосіб життя і культуру народу українського і російського, Андерсон не раз казав: „Границя між Европою і Азією лежить там, де проходить межа між територією, заселеною українцями, і територією, заселеною московцями".

З Андерсеном мені доводилося говорити також на історичні теми. Він казав:

„Приклад України показує ясно, що історія не завжди йде у поступовому напрямі. Буває деколи, що історія розвивається у напрямі реґресивному. Україна була в 17 стол. зовсім европейською нацією, тодішня інтернаціональна мова — латина була добре відома інтеліґентним українцям. Але що сталося після Переяславського договору? Москва використала українські культурні сили для европеїзації своєї імперії, а Україну обернула на свою провінцію. Але, казав Андерсон, европеїзація Московщини не пішла глибоко: народ зостався в своїй старій відсталості. Тому в Росії так легко вдалося большевикам взяти владу в свої руки: народ, що в своїй історії не знав свободи, не зразу може навчитися, як тою свободою користатися. Так замість царів прийшли диктатори — Ленін, Сталін і інші".

Знавши необізнаність британців з українською проблемою, Фостер Андерсон намітив кілька тем для видання Англо-Українським Товариством, щоб зацікавити громадянство.

„Треба, щоб про Україну заговорили мешканці цього острова також у шинках", — казав Фостер Андерсон. Для того він сам написав невеличку книжку про українську проблему, щоб дати широкому читачеві Британії першу інформацію про Україну. Нарікав, що й досі навчання історії в школах Британії стоїть під впливом царської схеми „російської історії": починається „історія Росії" від Києва, як „матері городів русских", але не береться на увагу, що Московщина, хоч мала династію з Києва, однак виросла на іншому расовому ґрунті — угро-фінському та монгольському, а політично розвинулася на основах деспотії татарської Золотої Орди. В своїй брошурі Фостер Андерсон так писав про Україну між Москвою і Польщею в 17 стол.:

„1648 року український народ, під проводом Богдана Хмельницького, гетьмана Козацького Війська, створив Українську Козацьку Республіку. Українська Держава була відома у відносинах з іншими тогочасними державами як Військо Запорозьких Козаків (Exercitus Zaporosiensis). Це Військо мало свій центр нижче порогів ріки Дніпра. Українці були звані, як „козаки" (Cosaci) або „нація козаків" (Cosacorum Natio). Протягом кількох років ця республіка оборонялася сама проти одночасних нападів Польщі і Кримської Орди. 1654 року Українська Республіка уклала договір з московським царем, який, давши Україні протекцію, зарабував їй власну армію, адміністрацію та незалежну закордонну політику. На жаль, Москва і Польща діяли спільно проти українського прямування до свободи. Договором 1667 року Україну розділено по лінії Дніпра: захід відійшов до Польщі, а Схід лишився під протекторатом московського царя, як автономна країна, до 1764 року, коли ця частина України була інкорпорована в Російській імперії царицею Катериною II. Польща, що допомогла Московській імперії розділити Україну, стала через століття жертвою російського імперіялізму".

Смерть Г. Фостера Андерсона відчуваємо як незаступну втрату.

АДМІРАЛ Л. С. СТІВЕНС ПРО „ЗІЗНАННЯ" О. КРУТІЯ

Ню Йорк. — „Зізнання" Крутія, що їх принесла „Правда" з 19 травня ц. р., мають посмак страви, що її постійно подають куховарі з пропаґанди Комітету Ґосударственной Безопасності. Скільки там в дійсності було написане Крутієм, не можемо знати, але є річчю очевидною, що експерти МВД видушили з нього імена американців і українців, активних в протикомуністичній боротьбі, щоб використати їх за власною вподобою" — пише адмірал Л. С. Стівенс, президент Американського Комітету для Визволення від Большевизму у розісланому до преси повідомленні. Він простує у тих „зізнаннях" закид Крутія, наче б він, адм. Стівенс, плянував діяльність українських націоналістичних організацій і керував ними. „Кожний, що читає українську пресу, знає, яке смішне є таке посудження, але це, очевидно, Кремлю не турбує". Адмірал Стівенс звертає увагу на теперішній час, в якому проголошено ті „зізнання" і причину появи їх бачить в небезпеці, яку становить для большевиків діяльність тих, що їх те „зізнання" хоче вдарити. Він опрокидує теж смішний закид, наче б він сам, чи Американський Комітет, висилали до Української Національної Ради „категоричну чи якунебудь вказівку". „Реакція керівників УНРади (на пропозицію Американського Комітету з 2 квітня про зміненy форму співпраці) доказує, що вони не відчували, наче б вони дістали будьяку „вказівку". — Американський Комітет — мовляв — не має зв'язків з Українською Н а ц і о нальною Ґвардією, ані Леґіоном С. Петлюри, „але не думаємо, щоб відомості „Правди" журили їх". „Якщо була якась суперечка між Михайлом Родиком і д-ром Ортинським, то це цікавило б більше українські еміґрантські кола, як Американський Комітет. Проте слід зазначити, що д-р Ортинський чи хтонебудь, що атакує Інститут для Студій Історії й Культури СССР й заявляє себе анти - комуністом, тим самим дає амуніцію Москві атакувати американських і українських противників совєтської диктатури. Це повинна бути лекція для щирих анти-комуністичних еміґрантів, щоб вони дбайливо важили те, що публічно говорять і друкують, щоб не підпомагати ворогів". „Американський Комітет має мало таких інформацій про Крутія, які не були б вже оприлюднені. Існує можливість, що він міг бути вже довгий час совєтським аґентом. Якщо так було, то з цього виходило б, що Москва, беручи під увагу останні пропозиції Комітету під адресою еміґрації, приготування до українських авдицій із Радія Визволення і низку інших приготувань, що вона про них дізналась від своїх тайних аґентів, вирішила мабуть, що прийшов час зліквідувати активність на еміґрації одного свого аґента у старечому віці, що його вартість наближувалась до кінця, і використати його для кампанії, яка мала б послабити зростаючі сили у протибольшевицькій боротьбі".

Подаючи зміст заяви адмірала Л. С. Стівенса, можна додати до них передусім те, що — приєднуючись до поради під адресою всіх українців, щоб були обережні з своїми говорени-

(Закінчення на стор. 3-тій)

В. М. Верган

УЧАСТЬ ІВАНА ФРАНКА В РОБІТНИЧОМУ РУСІ

(5)

З того часу активна участь Франка у політичному житті, а зокрема в робітничому русі, уривається. Увесь час він присвячує науці та літературі, не перестаючи все таки цими справами цікавитися теоретично. Він вивчає національно-державні питання, заглиблюється в економічні та політичні відносини, наводить різні теорії суспільних устроїв, які запевняють своїх визнавців, що ведуть до поступу й кращого майбутнього, і у книжці „Що таке поступ?" пише: „Люди починають переконуватися, що само багатство, сама наука, сама штука не може дати чоловікові повного щастя. Наскільки чоловік може бути щасливим у житті, він може це тільки в співжитті з іншими людьми, в родині, громаді, нації... Те, що ми досі роздивили, всі оті ради: повороту до природи, до селянського стану, до бездержавства, заведення повної суспільности — все це такі панацеї, яких не зварить і не приготує ніякий аптекар. Вони бентежать людей, ворушать їх думки і заставляють їх шукати нових доріг, і в тім велика їх вартість, їх історична заслуга. Але певности, панацеї в них не шукайте. Поступ цілої людськости — це величезна і складна машина. Вона порушується силою, на яку складаються тілесні й духові сили всіх людей на світі: ані одному чоловікові, хоч який би він був сильний та здібний, ані одній громаді годі запанувати над рухом машини, годі кермувати нею". Така це була думка Франка про державно-політичні устрої і так він у 1903 році перестерігав усіх, а в першу чергу українське робітництво перед ідеями Маркса, Енґельса і Ляссаля. Він звертав їм увагу на величезну небезпеку, яку може принести держава, побудована на зразках і ідеях цих теоретиків. „Поперед усього — писав він у книжці „Що таке поступ?" — та всеможна сила держави налягла би страшенним тягарем на життя поодинокого чоловіка. Власна воля і власна думка кожного чоловіка мусіла би щезнути, занидіти, бо ану ж держава признає її шкідливою, непотрібною. Виховання, маючи на меті виховати не свобідних людей, але пожиточних, зробилось би мертвою духовою муштрою, казенною. Люди виростали б і жили б в такій залежності, під таким доглядом держави, про який тепер у найабсолютніших поліційніих державах нема й мови. Народна держава сталась би величезною народною тюрмою".

Живучи в добі бурхливого розвитку капіталізму та бачачи його дії в Західній Україні, а головно в Бориславі й Дрогобичі, Франко не міг бути спокійним глядачем. Він не міг спокійно придивлятися й тому станові, що його помічав у світовому маштабі. На політичну арену виходила суспільна кляса — робітничий люд, безстрашно вимагаючи собі прав, рівних з усіма іншими членами нації, прав співвласника духових і матеріяльних цінностей, співкерманича у державі.

Працюючи в робітничому русі, Франко не ширив марксівських ідей, які були надихані ненавистю, а стояв на позиціях етично-морального соціялізму, співпраці суспільних кляс селянства, робітництва та інтеліґенції у розв'язанні всіх національно-державних і економічно-соціяльних проблем. На першому місці він ставив не одиницю і приватний капітал, не державу чи колектив з державним капіталізмом, а — добро всіх членів нації. „Повного особистого щастя — писав він, — незаколоченого ніякими прикростями, чоловік не осягне ніколи; та проте він весь вік старається та силкується поправити своє життя, усувати прикрості, добитися щастя... Так само... й повного громадського щастя, повного, так сказати, раю на землі люди не доб'ються ніколи. Але це не рація, щоб ми заклали руки і байдуже дивилися"... На думку Ів. Франка, „треба боротися з кожним поодиноким лихом, з кожною поодинокою кривдою".

Боротьба — казав Франко — повинна бути організована, а ті, що боряться, повинні бути свідомі своїх національних і соціяльних справ. Організації робітництва і політично-національному та соціяльному освідомленню він віддав поважну частину свого молодого віку. Своїм соціяльним походженням він був тісно пов'язаний з селянством та робітництвом, і цю свою пов'язаність гордо висловлював у поезіях, газетних статтях та вічевих промовах. З тої пов'язаности він виводив для себе твердий закон обов'язку праці для добра свого народу. В журналі „Життя і Слово" він писав: „Праця на громадсько-суспільному полі вимагає цілого чоловіка з усіми його спосібностями, вимагає найрізнороднішого знання, а в додатку й відваги, ініціятиви і здоров'я справді воядького". Працю для робітництва він уважав за свій священний обов'язок, що на нього наклало його національне і соціяльне походження. Хто думав інакше — тому він слова із св. Євангелії „Аще хто речет, що Бога любит, а брата ненавидить..." — укладав у фразу: „Хто твердить — люблю свій народ, а не сповняє своїх обов'язків зглядом того народу — брехню твердить".

Виходячи з такого основного заложення, Франко дивився на робітництво й селянство не як на взаємно ворожі кляси, а як на основу нації, до якої зачисляв ще й працюючу інтеліґенцію, що має супроти них такий же, як він, обов'язок праці для піднесення національної й соціяльної свідомости та шукання виходу з тяжкого політичного та економічного положення.

Коли в робітничому русі не вдалося Франкові багато зробити, то це вина не його. Вина була в тому, що мало було інтеліґенції, яка бодай цікавилася б цим рухом, яка бодай морально допомагала б в оформлюванні ідей. А проте роля Франка в українському робітничому русі велика. Він перший пішов у робітничі маси, перший почав їх організувати і освідомляти і перший звернув увагу на те, що без українського робітництва творити держави не можна. Він був перший, хто сказав робітництву: „Ваше соціяльне положення може бути повністю розв'язане тільки у своїй самостійній державі" (Літ.-Наук. Вісник 1904, т. 28, „Соціялістична акція, соціяльне питання і соціялізм").

Українське робітництво у дальшому своєму розвитку ступало щораз певніше і відважніше на шлях національного й соціяльного самостійництва. Коли прийшов 1917 і 1918 рік — воно ділом і боротьбою це доказало.

(Кінець)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Вшановано 25-ліття ОУН

. . . Благословенна будь земле, полита кров'ю героїв.

Довголітній і невгамований бунт Нації проти насильства та лягарбництва українських земель на протязі нашої історії привів до стихійного руху націоналізму.

Вогонь цього бунту почав вже ярко горіти за Хмельницького і Мазепи.

Не зотлів він також в часах руїни і ворожих окупацій. Його підсичували згодом народні генії як: Шевченко, Франко, Леся Українка і ціла плеяда письменників та поетів по сьогодішній день.

І саме через оту перманентність він із грудей наших матерей увійшов нам у кров і став генетичним унаслідженням, тому наш націоналізм, як такий, не є нічим іншим, як зовом крови.

Наш народ, хоч пережив поразку в часі визвольних змагань, але не здався, а перейшов масово до резистансу.

Двадцять п'ять років тому, здавши собі справу з положення, в якому опинилась наша нація, постала підпільна організація п. н. ОУН, завданням якої було не тільки ідеологічне усвідомлення широких народних мас, але оті маси приготовити до активного спротиву з розрахунком приступити у відповідний час до конкретної збройної дії, щоб не бути погноєм наших ворогів. З цього часу ОУН стоїть в обороні волі і суверенности. Український Націоналістичний Рух і його еманація із його велетенськими членськими кадрами 25 літ документує чином вірність українській національні Ідеї.

ОУН як кривавий протест української зброї в 2-ій світовій війні не здавлений досі. Кличем ОУН є: „Здобудеш Україні державу — або загинеш за неї". Тут немає місця, щоб навіть в часописний спосіб згадати історію Організації Українських Націоналістів, до речі здебільша відому кожному українцеві, але одне не можемо забути, що ця історія писана кров'ю незлічимих тисяч героїв і що в процесі походу нації — ця кров не піде намарно.

„. . . і викотиться мов лявіна
з тюрми вільна і незалежна
Україна"

Вшанування Ювілею 25-ліття ОУН у Филаделфії, яке відбулося дня 22-го травня ц. р., слід уважати гідним наслідування для цілої української спільноти. Його сміло можна назвати під сьогодішню пору епохальним, бо цей величавий ювілей відсвяткували спільно майже всі громадські і політичні організації нашого міста під патронатом УККА.

По короткім відкритті п. Т. Бак-Войчука — Ансамбль Бандуристів під кер. Степана Ганушевського виконав народню пісню „Повій вітре" і повстанську пісню „Зірвалася Хуртовина".

З черги п. Петро Прус виконав скрипкове сольо „Еспанська симфонія" Лялю, — при фортепіяновому супроводі п. Лідії Вульби.

Вступне слово виголосив п. Мирон Ганушевський.

Про виконання і акампаніямент можна говорити в суперлятивах — шкода тільки, що крім цього п. Прус не виконав щось українського.

Дуже сильною точкою під оглядом тексту і виконання була деклямація арт. Клявдії Гош „Я бачу Вас", вірш О. Олеся.

Миле враження викликала пластова струнна оркестра під кер. Володимира Масюка, дебют якої вийшов несподівано добре. Помітний слід багатьох репетицій виражений в динаміці і в загальному звучанні оркестри. Фаховий аранжмент і до успіху виконаного оркестрою успіху виконаного оркестрою маршу „Україна" Г. Китастого і стрілецької пісні „Нема в світі кращих хлопців".

Незвичайно цікавою точкою була промова п. Ярослава Гайваса, в якій подано цілу синтезу ОУН. Ця промова була тим сильна, що від початку до кінця мала всеукраїнську і соборницьку лінію і була виголошена без зайвого патосу, без високопарности висловів — словом промовець не бив на академічність, а на сам зміст і на те, щоб його промову зрозуміли всі. П. Ярослав Гайвас цим способом осягнув свою ціль, бо його промова не тільки доходила до самого здорового глузду, але до серця, до самого національного сумління.

З черги оперовий співак Михайло Мінський виконав арію Остапа з опери „Тарас Бульба", повстанську пісню „То не сокіл під-хмарами лине" і пісню Фоменка до слів Сосюри „Любіть Україну". Ми почули Мінського у якнайкращій формі; не даром публіка домагалася наддатків.

Перед закінченням програми арт. Анатоль Радванський виконав дві рецитації „Тіням полеглих" Ст. Чарнецького і „Воскреснеш" Петра Карманського. Ця остання зробила на слухачів спеціяльне враження.

На закінчення тестeпив щераз Ансамбль Бандуристів під кер. Ст. Ганушевського і виконав повстанську пісню „Розпрощався стрілець" та „ Із гір Карпат" — марш УПА.

По академії відбувся бенкет, на який Громадський Комітет для вшанування 25-ліття ОУН запросив представників всіх громадських і політичних організацій Филаделфії. Всі промови під час бенкету, товстмастром якого був п. Т. Бак-Войчук — були під знаком консолідації. Промовляли: д-р В. Галан, Т. Бак-Бойчук, М. Ганушевський, д-р М. Ценко, п. Т. Федусь, від жіноцтва п. проф. Оксана Генґало.

Крім промови д-ра В. Галана — найбільше до серця усіх припала прмова д-ра М. Ценка, який сказав, що якщо б існувала тільки одна націоналістична організація, то всі інші в обличчі її зблідли б, а якщо б ОУН існувала 25 літ до вибуху першої світової війни, то ми сьогодні обходили б 35-річчя нашої державної незалежности.

До піддержання незвичайно погідного настрою причинився арт. Анатоль Радванський, який виголосив превеселий, а в парі з тим і патріотичний монолог „Калафатюк про Львів". Такий настрій протягнувся далеко поза північ, переплітаний народними, стрілецькими і повстанськими піснями, а найліпше до цього вечора підійшла пісня „Де згода в сімействі".

Сповнені надією на краще майбутнє, усміхнені і щасливі учасники, прощаючись подавали собі дружньо руки з окликом „До милого побачення", бо „ніч" вже минула, а почався „ясний день". При цьому мені пригадалися слова з рецитації Анатоля Радванського (вірш Ст. Чарнецького „Тіням полеглих) . . . „Хай Ваших сконів спомин нас погодить, а Ваша з'ява щераз нас відродить".

Ярослав Климовський

Пасейк, Н. Дж.

„Степовий Гість".

23 травня в Пасейку відограно історичну драму Бориса Грінченка „Степовий Гість". Прекрасні програми були роздані за тиждень до вистави; я думав, що це зроблено для пропаґанди. Я не вірив, що можна тут, в Америці, найти аматорів, які приклали б стільки сили, щоб відіграти цю виставу. Я запитував багатьох знаних мені режисерів, можливо вони знають, що це за група, хто поїхав в Пасейк, щоб наочно переконатись, що це, бо я не вірив сам собі, що після того, як я її грав у Києві в 1932 році, я зможу її знову побачити тут з Америці. Мене тягнула якась невідома сила. Я поїхав не на 5 год., а в 4 вже був в залі. Запитав чи не можуть мені показати або познайомити мене з режисером. Дістаю відповідь, що режисер сам грає і є дуже зайнятий.

Коли відсунулась завіса, я побачив, що дійсно це те саме, що я бачив у Києві. Мені пригадались ті роки, коли я сам грав Якима, сльози почали показуватись на очах. В другій і четвертій дії серце було стиснене в залізних кліщах.

Українська природа, український спів, гра бандури, те українське село, церква з трьома банями, — заставили мене заплакати.

Не можу передати Вам, мої шановні читачі, як я був вдячний цьому молодому режисерові. Я хотів його розцілувати, але потиснув йому руку і сказав: „Дай Боже тобі, сину, довгі роки, і хай Бог тобі допомагає, щоб ти став рівний Кропивницькому, Садовському і іншим. Був би з ним ще говорив та його оступили кругом і кожний так, як ія, хотіли йому подякувати за його працю, побажати успіху.

Не можна не відзначити гри інших акторів. На ряду з Золотницьким, якого грав сам режисер Святослав Вітнер, добре відіграла ролю Василини Анна Хербетко. Добре справилась з ролею Наталі Олена Карпун. Гарно грали два початківці, яким я не вірив, що вони перший раз на сцені, це Анатолій Предна в ролі Якима і Петро Брикайло в ролі Мусія.

В тих обставинах і при такій маленькій сцені, я хочу сказати, що п. Вітнер є дійсно майстер сцени.

З такими силами я б ніколи не відважився починати таку справу і не знаю чи справився б так блискуче, як справився п. Святослав Вітнер.

Петро Ковальський,
бувший актор Драматичного Театру в Києві.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

АДМІРАЛ Л. С. СТІВЕНС ПРО „ЗІЗНАННЯ" О. КРУТІЯ

(Закінчення зі стор. 2)

ми і друкованими словами в нинішній відповітальний час — було б найкраще, як би такі установи, як Американський Комітет, самі не давали причини до такого невдоволення українців, що деякі їх діячі тратять нерви. На сторінках „Свободи" була подана безпристрасна аналіза названого в спростуванні адмірала Л. С. Стівенса Інституту для Дослідів історії і культури СССР, з якого кожна об'єктивна людина могла переконатися, як той, заснований і фінансований Американським Комітетом Інститут, діє надалі в користь російського імперіялізму. Не беручи в оборону д-ра Л. Ортинського, та взагалі згори піддаючи в сумнів все те, що друкує большевицька пропаґанда, отже й слова, що їх ніби то мав сказати д-р Ортинський, дозволимо собі тільки зазначити, що большевицька Москва — хоч облудно і при дальшому виконуванні свого політичного диктату і русифікаційного режиму терору — все ж зберігає назверх фірму української державности і ввела представника тієї фірми УССР до Об'єднаних Націй, а Американський Комітет видумав теорію „непередрішенства", що маскує російські неділимські імперіялістичні тенденції.

Попис учнів сольоспіву Музичного Інституту

Правдивою атракцією був в дні 1 травня ц. р. в залі Літературно - Мистецького Клюбу попис кляси сольоспіву Муз. Інституту п. проф. І. Приймової. Це ж бо перший раз дано прилюдний показ досягнень нашого дорості також в ділянці сольового співу.

Дуже дбайливо опрацьована та оформлена програма поділена на 3 частини обіймає в першій частині клясичну музику (при фортепіяні проф. Е. Чапельська), вкінці оперові арії (при фотерпіяні проф. Л. Вахнянин). Ми знайомимось з іменами 3 учениць: пп. З. Лавришко — сопран, М. Пастушенко — сопран і Б. Мартинюк — мецосопран, та 2 учнів: пп. С. Шпех — тенор і Р. Комарницький — баритон. Публіка, спершу дещо недовірливо настроєна, в ході продукцій помітно набирає довір'я й симпатії до молодих виконавців, а то й захоплюється їхіми свіжими голосами та щиро їх оплескує. Во й справді слід на добро вчительки та її елевів вписати рідкий при таких виступах факт, що всі без вийнятку виконавці виявили чистоту інтонацій, отже й музикальну вразливість, а далі чітку дикцію та правильний віддих, не дивлячись на те, що майже всі виступали на естраді перший раз і мала трема — а разом з нею деякі музичні ухили — були у даному разі зрозумілі. Вислід педагогічної праці п. Приймової, враховуючи різнородність голосів, їх кольориту та музичної підготови, як також беручи під увагу цілоденну виснажуючу заробіткову працю елевів, — можна сміло назвати надзвичайним. Вище наведені прикмети милодих виконавців не могли б були проявитися на пописі без солідного вивчення сольфежу, віддиху, „атакування" інтервалів і високих тонів та інших тайн співочого кунщту. Все те передусім заслуга вчительки, зрештою знаної співачки та рутинованої педагогічної сили.

Зокрема слід відмітити гарний і чистий сопран п. Лавришко. В інтересі дальшого розвитку цієї талановитої співачки треба побажати їй при співі отвирати ширше уста, щоб голос не був в'язнений у „масці". П. Пастушенко має також звучний, високий, драматичний голос, предестинуючий її до сценічних виступів. Слід попрацювати над більшою гнучкістю голосу. П. Мартинюк має може дані, — сьогодні завчасно робити рішучі висновки — щоб спеціялізуватось в пісенному репертуарі легших форм, одначе їй треба плекання голосу, щоб він став рухливішим і звучнішим. Тенор п. Шпех виявив від його минулорічного одного виступу великий поступ, набрав металічної краски голосу, і виказав чуття і розуміння, передусім в Лисенка „Думі". П. Комарницький має повний кольориту, соковитий і виразистий голосовий матеріял, що визначається у вищих тонах доволі широким волюменом. Варта інтенсивно попрацювати, щоб дістати більш свободи і живости.

Наприкінці нотуємо, що в другій частині попису запродуковано перший раз прегарний терцет М. Фоменка п. н. „Діво Маріє". Приявному на залі композиторові влаштувала публіка заслужену овацію. При дальших таких продукціях слід змодернізувати дещо як українську, так і оперову програму, пісенною чи оперовою творчістю наших і чужих композиторів. Фортепіяновий супровід вище названих пань стояв на висоті найбільше вибагливих вимог. Скрипкову партію до одної з пісень виконав поправно п. Б. Свинтух.

В цілому виступ елевів Муз. Інституту пройшов гарно і вдало. Пані Івании Приймовій належиться щире признання та побажання, щоб незабаром вивела на естраду ті самі, а також нові таланти, з новим репертуаром.

В. П.

● **36,000 індіян** у провінції Онтеріо, Кан. дістатуть вперше право купувати пиво, лікер й вино. За законом цієї провінції — не вільно було продавати їм ніякого алькоголю. Цей закон змінено тепер у зв'язку з роковинами існування провінції.

ПРОДОВЖЕННЯ КОНКУРСУ АМЕРИКАНСЬКОГО КОМІТЕТУ НА ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ТВІР

Ню Йорк. — Американський Комітет для Визволення від Большевизму, продовжив до 1 липня ц. р. розписаний ним конкурс на працю п. н. „Теоретичні підвалини большевизму: марксизм, ленінізм і сталінізм". Якщо це буде суцільний твір — він повинен мати не більше як 2,500 слів, а якщо статті кожна на одну із зазначених тем, то не більше як 500 слів. Нагорода за найкращий твір — $ 500, окремі статті — по $ 50. — Їх надаватимуть через Радіо Визволення з Мюнхену. Рукописи висилати на адресу:

American Committee for Liberation from Bolshevism, Inc.,
Contest Chairman,
P. O. Box 309, Grand Central Sta.,
New York City, N. Y.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ В 106 ЧИСЛІ „СВОБОДИ"

В 106 числі „Свободи" з 4-го червня ц. р. під „Листом до Редакції" випав підпис автора **Якова Гніздовського.** Під рецензією на новий випуск „Der Ukraine Philatelist" має бути: „Лейтенант фльоти С. **Шрамченко".**

З наших буднів

СНИ ПАНА ІНЖЕНЕРА

Пластприятові — присвята

Відколи запахло весною, защебетали пташки, зацвіли квітки, а в Пластовій Оселі стали копати басейн — пан інженер не має спокійного дня, ні ночі. А спеціяльно — ночі. Переслідують його дивні сни . . .

Сниться часом панові інженерові, що басейн уже готовий, тільки посвятити і відкрутити кранти. Ось бере він тремтячими руками, відкручує кранти — о, Боже! — а з них, замість чисто - кришталевої, бухає чорна вода! (В „Соннику" написано, що це чризота, або слабість . . .).

Зразу бухає ця чорна вода, потім хлюпає, потім тільки цюркоче, а далі — ледве слизить і вся десь пропадає на дні басейну, крізь цементоване дно провалюється в землю! Ой, Господи, що ж це воно робиться? . . Стоїть пан інженер у чорних „швімках" в калюжі чорної води, що ледве сягає йому до кісток, стоїть посередині висихаючого басейну, як той пророк Єремія на руїнах Єрусалиму, і плаче, і здвигає руки до неба, благаючи порятунку. А рятунку немає нізвідки — ні від Бога, ні від людей, ні від членів Пластприяту.

Отам вони всі, колишні його друзі й вірні співробітники, поставали довкола на бетоні і погрожують йому кулаками! Укаменувати хочуть!

— Ага! Захотілося тобі басейну! Маєш басейн! Ось куди пішли наші гроші! Закопав у болото.

Пан інженер скрикує крізь сон, прокидається, жадібно припадає устами до пляшки содової води, братньої продукції, п'є і п'є, але заснути вже не сила до самого ранку.

. . . А, іноді, сняться йому чудові сни, хороші-прехороші! Оце, ніби, басейн уже посвячений, відкритий, — а довкола народу і дітвори злічено-незлічено, і жовтодзюбики, і юнацтво, і сеньйори, і Кіш, і Булава, і цивільного членства щонеміра, а всі гукають: „Слава! Слава нашому Голові! Хай перший скаче з містка! Хай дає нурка! . ."

Відбивається пан інженер від дошки і дає клясичного нурка, ніби сам Джані Вайсміллер, або наш Куценко. А вода — приємна, чистесенька (це, кажуть, добра ворожба!). Пливе собі пан інженер кравлем, і навзнак, порскає, нурцює, зробив одну рунду довкола басейну, зробив другу, — а тут, у міжчасі, звечеріло і ясні зорі висипались на стейтове небо . . .

І такі ж красні, як ці зорі ясні — зібралися над водою пластунки, „Верховинки", „Волочки", „Незабудьки" та інші „Чорнобривки", побралися за руки і йдуть колесом довкола басейну, співаючи веснянок, гагілок, славлячи весни красу в далекій, заобрійній Батьківщині. А потім приклякають над басейном і пускають на воду віночки, сплетені з квітів нової, прибраної Батьківщини, ніби це в ніг під Івана Купала . . .

А всі ці дівочі віночки понесла вода просто під ноги йому, Голові Оселі, що стоїть тепер достойно на містку, ніби морський бог-Нептун, що вийшов з глибин Океану, з тризубом у руці, а тризуб, очевидно, з мечем.

В темряві весняного, запашного вечора розцвітає чудесним багаттям пластова Ватра . . .

І пливе під зоряне небо вечірня молитва . . .

Отакі то вони, інженерські сни . . .

Дивні бувають сни голови Оселі.

Ікер.

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

УВАГА! ПАССАЙК, КЛІФТОН, ҐАРФІЛД, та ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, 42-ий ВІДДІЛ імени Тараса Шевченка в Пассайку, Н. Дж.
СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ, ІНК., ім.-ген-хор. Мирона Тарнавського, Пассайк, Н. Дж.

—: влаштовують :—

ВЕЛИКИЙ ВЕСНЯНИЙ
ФЕСТИН—ПІКНІК

в неділю, дня 6-го червня 1954 року
В ЗАЛІ „ПРЕЗІДЕНТ ПАЛЯСЕ"

115 Президент бул., ріг Паркер Евеню, Пассайк, Н. Дж. на який мають шану запросити Все Українське Громадянство Околиці.

До танців гратиме: знана оркестра п. О. СНІГУРА.
Початок: Год. 3-тя. Вступ: 1.00 дол.
Спільний Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК та ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ПОПИС ШКОЛИ РИТМІКИ
И МИСТЕЦЬКОГО ТАНКУ
проф. ІРИНИ ГОЛУБОВСЬКОЇ

—: відбудеться :—

В НЕДІЛЮ, 13. ЧЕРВНЯ (JUNE 13), 1954
в "IRVING HIGH SCHOOL", NEW YORK.
Фортеціяновий супровід п. ЛІДІЯ БУЛЬБА.
Дохід призначений на „Молоде Життя".
Передпродаж квитків: Арка, Говерла, Сурма.
Початок точно о год. 3-ій пополудні.

УКРАЇНСЬКА ЩОДЕННА РАДІОПРОГРАМА
ПЕТРА МЕЛЬНИКА — НЮ ЙОРК

Шановні Слухачі! — В листуванні до нас Ви виявляєте особисті завваги й побажання в справі авдицій нашої Радіопрограми. Щоби ці завваги й побажання мали вияв загальної опінії й дали виразну картину того, чого бажають Слухачі нашої Радіопрограми та що й як повинно зробити Керівництво — просимо виповнити цей

АНКЕТНИЙ ЛИСТОК

1. Слухаю авдиції щоденно: .... так .... ні 2. Слухаю тільки: ....
3. Програма подобається мені: .... так .... ні.
4. Було би бажаним увести в програму ще такі справи: ....
....
5. Мої завваги що-до ведення авдицій: ....
....
Ім'я й прізвище: ....
Число й вулиця ....
Місцевість і Стейт: ....

Ваші евентуальні ширші завваги й побажання подайте на окремому листку паперу. Виповнений Анкетний Листок просимо переслати на адресу:

UKRAINIAN RADIO PROGRAM, RADIO STATION WHOM
136 West 52nd Street, New York 19, N. Y.

БЕЗ ЖАДНОГО ЗАВДАТКУ

МИ ПЕРЕВАНТАЖЕНІ ВИМІННОЮ ТОРГІВЛЕЮ
І МУСИМО ЗРОБИТИ МІСЦЕ.

1953 NASH Rambler Hard Top, radio heater	$1495
1953 FORD, Mainliner, Tudor, heater	1295
1953 CHEVROLET, equipped	1295
1953 PLYMOUTH, Cambridge, 2 dr., equipped	1295
1953 DODGE, Meadowbrook, 2 dr., R&H	1595
1952 MERCURY, 4 dr., radio, heater	1395
1952 OLDS, 2 dr. "88," radio, heater, Hydramatic	1395
1952 PONTIAC, 4 dr. Chieftain, equipped	1395
1951 KAISER, 4 dr., radio, heater	795
1951 FORD, Tudor, equipped	895
1951 PLYMOUTH, Cambridge, 2 dr., equipped	795
1951 NASH, Rambler conv., radio, heater, o'drive	695
1951 OLDS "88" Holiday spe., radio, heater, Hyd.	1295
1950 BUICK, Spec., 2 dr., radio, heater	695
1950 OLDS "98" Sedanette, R&H, Hydramatic	995
1950 PONTIAC, Chieftain, 2 dr., R&H, Hydramatic	795
1950 CHEVROLET, 2 dr. Deluxe, R&H	695
1949 CHEVROLET, 2 dr., equipped	595
1949 PONTIAC, 2 dr., radio, heater	595
1948 FORD, 2 dr., radio, heater	295
1948 Nash, 4 dr., R&H	295
1946 BUICK, 2 dr., Super. R&H	195
1946 HUDSON, 4 dr., R&H	150

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР
Service Men Financed Here

Не треба грошей на завдаток — Ветерани
Ваш кредит тут є добрий. — Скора обслуга
Сплата до 36 місяців. — на всі G.I. Deals

Кличте в кожний час за нашим шофером а він на місці поможе вам вибрати.
Без якогобудь зобов'язання.

ВІДКРИТО 7 ДНІВ В ТИЖНІ 9-10 P.M.

MARLENE MOTORS
1854 W. FRONT ST., PLAINFIELD, N. J.
(Where Plainfield Meets Dunellen)
PL. 4-4300
Anthony Falzarano, Mgr.

НАДЗВИЧАЙНЕ!
$30 місячно і купуєте кожний
CHEVROLET.

З двома дверми, з 4 дверми з рух. дахом (convertibles) — ветерани або не ветерани. — Чи Ви хочете Chevrolet? Огляньте Jack Lutz, Hoffman Chevrolet, 425 Bloomfield Ave., Bloomfield, N.J., or call BL 2-8140. Brand new "Planned Payment Program" так низько як $30 місячно. Ви купуєте авто, включаючи платню забезпечення, мале опроцентовання. Jack Lutz буде приймати на себе і покращувати найвищу виміну авт в Ню Джерзі. Зайдіть, виберіть і поїдете своїм Chevrolet-ом до дому ще того самого дня..

Кличте BL 2-8140
Питайте за JACK LUTZ
і договоріться з ним особисто!

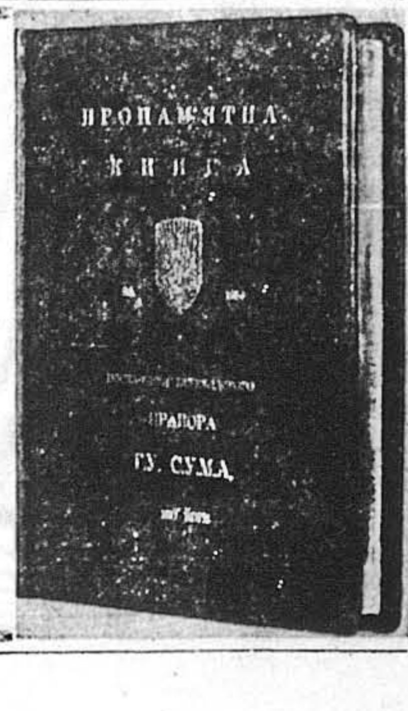
НЕЧУВАНЕ!
$100 завдатку
Купуйте a brand new
6 Pass. 1954
CHEVROLET

Не фінансові компанії.

2 дверей, 4 дверей, з рухомим дахом (convertibles) — ветерани або не ветерани. Чи хочете Chevrolet? Огляньте Jack Lutz, Hoffman Chevrolet, 425 Bloomfield Ave., Bloomfield, N. J. або кличте BL 2-8140. Brand new "Planned Payment Program." Низькі місячні сплати Вашого авта, включаючи забезпечення і малі банкові проценти. Jack Lutz буде приймати на себе і покращувати найвищу виміну авт в Ню Джерзі. Зайдіть, виберіть і поїдете своїм Chevrolet-ом того самого дня до дому.

КЛИЧТЕ BL 2-8140
ПИТАЙТЕ ЗА JACK LUTZ
І ПОРОЗУМІЙТЕСЯ
З НЕМ ОСОБИСТО.

ПЕРЕПЛЕТНЯ
РОМАНА ПЕЛЕХА
125 EAST 4th STREET, NEW YORK 3, N. Y.
ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ
— від —
ОРГАНІЗАЦІЙ, ТОВАРИСТВ
И УСТАНОВ
— на —
ПРОПАМ'ЯТНІ
КНИГИ
ВИКОНАНІ
В ШКІРІ ЗІ ЗОЛОТИМИ
БЕРЕГАМИ

Дня 1. червня ц. р. минуло 10 років від смерті нашого найдорожчого Мужа і Батька,

Д-ра мед. Володимира Сташинського

лікаря у Збоїськах к. Львова, б. сотника Січових Стрільців, що несподівано помер у Відні дня 1. червня 1944 р. у 46 р. життя.

В цю болючу для нас річницю були відправлені Поминальні Богослуження у Маямі (Флорида) і Зальцбурґу (Австрія).

Друзів, Знайомих і Товаришів дорогого нам Покійника просимо згадати Його у молитві.

МАРІЯ з Вергановських СТАШИНСЬКА, дружина
ЮРІЙ СТАШИНСЬКИЙ, син
ЕВГЕНІЯ СТАШИНСЬКА, дочка

Маямі (Флорида), в червні 1954 р.

✝

Дня 16. травня 1954 р. в Варшаві (Польща) упокоївся в Бозі на 70. році життя наш найдорожчий батько і тесть

бл. п. ОСИП КОСТЮК

б. залізно-дорожний і комунальний урядовець у Львові,
б. старшина австрійської і української армій,
б. учасник Визвольних Змагань і Листопадового Зриву,
б. в'язень польських концтаборів в Домб'ю і Вадовіцах.

Чергове (2-ге)

Заупокійне Богослуження з Панахидою

відбудеться в неділю, дня 20. червня ц.р., в 8-мій год. ранку в церкві св. Йосафата при 1195 Дуц Еве. в Трентоні, Н. Дж., про що Рідню, Приятелів і Знайомих сповіщають горем прибиті син і синова

мґр. ІВАН Р. і ГАЛИНА з ПОЛОТНЮКІВ КОСТЮКИ
524 Вест Інґгам Аве., Трентон 8, Н. Дж., ЗДА.

ВИПРОДАЖ
25 РІЗНОРОДНИХ КУЩІВ РОЖ $4.00
АЖ ДОКИ ВИСТАРЧИТЬ ЗАПАСІВ
КОРЧІВ РОЖ
ДО ВИБОРУ З 5,000
ДО ВАШОГО ГОРОДУ
З НАШИХ ВЛАСНИХ ТЕПЛЯРЕНЬ!
ВИСТАРЧАТЬ ВАМ ДО КІНЦЯ ЖИТТЯ!
ВСІ КРАСКИ 4 ЗА $1.00

Спеціяльна рожа Flora Bundas і пнучася—50c шт.
Кожна завинена і наліплена.

Залишаємо бизнес з рожами і тому даємо ту надзвичайну нагоду набути всіх запасів з нашої теплярні впрост до городів—деревця і квітучі кущі. Ті, що розвалюють забудовання чекають на нас, щоб ми випровадилися. Скористайте з тої рідкої нагоди.

ПРИЙДЬТЕ, А НЕ ЖАЛУЙТЕ!

SIMPSON GREENHOUSES
160 ACKERMAN AVE., CLIFTON, N. J.
PRescott 9-6065

Дороговказ: Lexington Ave. або Parker Ave., Clifton до Ackerman з Garfield, etc., River Road до Outwater Lane (Ackerman Ave.) Bridge.

Відкрито щоденно і вечорами вкл. суб. і нед. до 8 год. веч.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

TIRE MAN
Досвідчений у всіх родах гумових колес. Стала праця, 48 год. Добра платня. Деяка продаж. Багато компан. добродійств.
Голоситись:
FIRESTONE STORES
30-29 Steinway St., Astoria, L. I.
Phone: AS 8-5180

ШВЕЦЬ
досвідчений в виробі чоботів до кінної їзди. — Зголошуватись:
MILLER'S
123 E. 24th St., New York City
Phone GR 3-6638

PROOFPRESS OPERATORS
"Vandercook" репродукція.
Праця ввечорі. Звертатися до:
F. W. SCHMIDT
228 East 45th Street
New York City

Продавець авт
Фірма продажі Фордів, що найкраще розв. в Ню Джерзі, потребує досв. мужчину на місце свого найліп. продавця, що став директором. Найкраща винагор. і умов. праці, кожний продавець шансу д. доброго заробітку. "Ford's out in front, ride with a winner." Просимо найперше телеф. щоб договоритися, питати за Ray Weber, HU 6-4500. Mayfair Auto Sales, Inc., "The fastest growing Ford Dealer in N. J." 300 E. Elizabeth Ave., Linden, N. J.

ШВЕЦЬ
Досвідчений в направі обуви. Постійна праця. Добра платня.
Голоситись:
23 Palmer Ave., Bronxville, N. Y.
Tel.: BR 2-2472

DIE CASTER
ПОТРІБНО МУЖЧИНИ
Досвідченого при set up i operation of small zinc die casting machines до розвиваючоїся знаної фабрики. Ввесь новий виряд і нова фабрика. Добра платня для відповідного мужчини, всі ко..исті. Побажані тільки досвідчені мужчини.
EXCEL PRODUCTS CO.
Codwise Ave. & Elizabeth St.
New Brunswick, N.J. CH 9-6600

ПЕКАР
ДРУГОРЯДНИЙ ПЕКАР.
Стала праця, добра платня.
Голоситись:
DI FIORE BAKERY
1515 Mermaid Ave., Coney Island, Brooklyn

ДО ВИНАЙМУ МЕШКАННЯ

BUFFALO
НА ВИНАЙМ КІМНАТА
з користуванням кухнею, УКРАЇНСЬКИМ ДІМ.
Телефон GRant 9919

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

ПРО НЕРВИ ТА БОЛІ й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні болі нервів, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас каліками, — то поцікавтеся і послухайте цю добру вістку про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних нервових недуг, як запалення нервів, болі між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатягання мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали, іноді від першого невеликого дозування.

Не терпіть дарем другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє прізвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Отримаєте достатню скількість відповідною поштою, за яку заплатите листоноші тільки $3.00 плюс COD оплата. Зробіть це тепер, поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт ______________

ВІСТІ З ТОРОНТА

ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ СВ. П. АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО

У неділю 23 травня ц. р. в залі Католицької Громади при вул. Квін Зах. відбулась Жалобна Академія, присвячена св. пам. Президента Української Народної Республіки Андрія Лівицького.

Ця Академія влаштована була місцевим Відділом Комітету Українців Канади при співучасті місцевих українських організацій.

Діловий Комітет заангажував таких мистців: заслужений артист оперових театрів Григорій Ярошевич (Лисенко — „Молітесь..." слова Т. Шевченка); пані Христя Колесса (гра на віолончелі — „Адажіо" П. Гайдн та „Колискова" В. Барвінського); пані Стефа Федчук (спів — „Дума" Степового та „Мак" Весолоовського).

Напочатку був прочитаний інж. В. Янішевським „Заповіт" Президента, що його присутні вислухали стоячи. „Слово про Президента" виголосив ген. хор. М. Садовський, де підкреслено як працьовитість так і скромність померлого Президента та надзвичайну складність міжнародньої ситуації і несприятливих обставин, серед яких довелось Йому діяти. „Слові від молоді" інж. Василь Янішевський підкреслив незмінність прямувань до нашого всеукраїнського ідеалу.

Крім того понадпрограмово був продекламований п. Олексієм Сагайдачним вірш Галина Неліна „Схиліте прапори" лікою. С. К.

REAL ESTATE

Знаменитий прибуток!
St. George, S.I. 3-фам. дім з видом на Harbor, олив. огрів., водограй, веранда, город, 3 кімн. в сутеринах. Прихід $251 місячно. Партер, мешк. можна зайняти за 90 днів. Близько всього.
Ціна тільки $14,500.
Власник Gibraltar 7-5588
128 Stuyvesant Pl., S. I., N. Y.

NORTHPORT — ЖАДАЄ $20,000
Великий відпов. кольон. дім з центр. залею. Найкраща дільниця, від на воду. 3 поверхи — 5 спалень на 2 пов. Викінчений 3 пов., 2 лазнички, 2 коминки, мод. кухня, маш. до миття начиння. Chambers кухня, олив. огрівач. Пишіть J-1, Rm 830, 11 W. 42 St. N. Y., або телефон.
Newtown 9-7977

BAYSIDE—DOUGLASTON
Відокремлений 1-фам. дім з бічкуватих цегол, сальон, їдальня, кухня, закуток на сніданок, умивальня 1 поверх; 3 великі спальні, лазничка 2 поверх; гараж. Скорий продаж $17,500.
BURROWS REALTY
212-35 - 42nd Ave. — Ba 5-6000

Middle Island — $15,500
Suffolk Co.—Jericho Turnpike, напроти Coran Road Side Rest. Route 25; бизнес.-мешк. дільниця, вкл. гросерійні влашт. і 2-кімн. бунгало. За згодою. Власник на реальності в суботи і неділі.
Власник Walker 5-6244

Відповідне для великої родини!!
2-род. дім
Brooklyn
85 Hawthorne St. напр. Prospect Park, 15 кімнат, 3 лазнички, 2 веранди, 2 гаражі на авта, олив. огрів., площа прибл. 35x126, бл. до всього.
Ціна на скорий продаж.
Власник: MAssapequa 6-6118

LONG BEACH
2-род. дім, подвійний гараж, патіо, веранди. Знаменито умовини і положення. Ідеал. для професіоналів. 3 спальні і 1½ лазнички. Кімната для дівчини з осіб. лазничкою. $22,500. Телефон:
LO 6-2538

ENGLEWOOD ДІМ з доходом.
Приємна мешк. дільниця, 3-род. з цегли й stucco, 1-ий поверх, центр. заля, 6 вел. кімнат, коминок, ках. лазничка, мод. кухня; 2-ий пов.: 4 вел. кімнати, коминок, ках. лазничка, сон. тераса; 3 поверх: 3 кімнати і лазничка. Викінчений підвал з бара, пральня, олив. пар. огрів. Автомат. контроля тепла, венец. заслони, охорон. рами, сітки, гараж на 4 авта. Догідно до шкіл, комуник. і склепів. Площа 100x155. Якщо потрібно, мортгедж. ENglewood 3-1442.

Staten Island
St. George, 2/4 кімнатне мешкання, відділена студія, також 4 умебл. кімнати, олиине огр., дохід $4,000, видат. $1,900. Ціна $17,500. — South Shore, знамените 300 ф. напроти води, 9 кімнат, дім, 2 гаражі, 2 акри. Оподат. $13,500. Приємайте оферти. T. V. Hall
Honeywood 6-1825 — Ho 6-0644

Far Rockaway, L. I.
Власник мусить продати.
Посілість на цілий рік в мешк. дільниці; 14 кімнат, дім, відп. 1—3 родин. 1383 Dunbar St. Також 4 кім. бунгало на Long Beach Road in Ocean Side. За замовленням кличте FA 7-0083.

REAL ESTATE

SEACLIFF, L.I. — Тільки $20,000
16-кімн. дім — 3 апарт. Присмний краєвид, на розі 120x125. Добрий дохід. Без контролі ренти. Олив. огрівання, 3 коминки, бл. до всього. Між 2 церквами. Кликати Glen Cove 4-3451 пополудні GA 7-9553 or write M-17, Rm. 830, 11 W. 42 St. NYC

ПРИБУТКОВА ПОСІЛІСТЬ
SMITHTOWN, L. I. (Vic.)
18 акр. з 11 2 род. домом. Також літнє бунгало при Route 111. Добре положення і удосконалення. Власник візьме мортгедж. Мусить продати. Будинки в досконалій якості. Ціна на скорий продаж: Власник: GI 8-5723 Mon.—Fri. Write M-20-C Rm. 830, 11 W. 42nd St., New York City.

1-РОДИН. — JAMAICA
6 кімнат & веранда—олив. огрівач, добрі умовини — Magic-Chef піч. близько до всього.
Ціна тільки $10,000
Власник JA 3-7610
178-27 — 93rd Ave., Jamaica, L. I.

YONKERS — $14,990
2 — нові — 1-род. доми.
Відокремлені, — 4 кімнати, лазничка, олив. пар. огрівання, 50x100 площа, бл. до всього
Model 44, Lennon Ave., Yonkers.
Будівничий SP 9-3092-W

DANBURY, CONNECTICUT
Ідеальне положен. Голов. Гайвей, 5 акр. 350. ft фронт. Викінчений підвал, 1 мале бунгало — верчена криниця, елекр., удосконалення. Над. на мотель, таверну й інші біз. можливості.
Тільки $12,000..
Власник Primrose 5-2785
M-26, Rm. 830, 11 W. 42 St. NYC

В ПОВІТІ BERGEN
WRIGHT VILLAGE
Огородові мешкання.
Найнижчі чинші в повіті Bergen.
3 кімнати $75 місячно
4 кімнати $89 місячно
включно з огріванням.
- Парцелі з кущами
- Відпочинкові городи
- Місце на паркування зовні
- Гаражі
- Близько шкіл, склепів і комунікацій.

ДОРОГОВКАЗ: Route 46 з мосту G. Washington до Hasbrouck Heights, на полудне при Boulevard, около 2 м. до "Traffic Circle" скрутити на право при Passaic St., 5 бл. до "Wright Village."
Бюро винайму на місці.
PRescott 7-1620

Спеціальний продаж при кінці цього тижня. — Тільки $24,995
RYE, Sound View Ave., околиця Ryewood county club, 2 доми в стилі, 3 спальні, 1½ лазнички, елек. кухня, з круч. сосни шафи. 22ft. Thermopane вікна, паркідлоги, відкр. веранда, відділ. гараж, радіянт. огрівання $110 річно, венец. заслони, краєвид, огорожа.
Будівничий V. Petro, LU 8-8253

BAYSIDE — WEST
Нерівна площа в бизнесовій зоні, напроти Francis Lewis Blvd. Приблизно 10,000 sq. ft. фронт до 2 вулиць. Ідеальне на центр городів й інш.
Ціна на скорий продаж.
Власник Westbury 7-3653
Пишіть: M-27, Rm. 830 11 W. 42 St., New York City

Мусить продати — відїзджає на захід!! — Вюро або склеп і апарт., 1-повер. fireproof будинок, 20x60, радіянт. огрівання, олив. мешкання, модер. лазничка біз. зона, бл. RR & бос. Патіо і город 35x126, $10,900. Наріжна площа 74x144. Great Kills, Staten Island, N. Y. Call all day Sat. Aft. 5 P.M. Daily HO 6-2240 or write M-26-A, Rm. 830, 11 W. 42nd St., New York City.

WHITESTONE — FLUSHING
2 нові доми з цегли.
по 2 родини, по 10 кімнат по 2 гаражі. Гарна околиця, вигідний транспорт. По інформації кличте:
ІВАН РИБАК, будівничий
FL 8-5020

WESTBURY L. I.
78x100 і біз. посілість, 6 кімн. дім, 2 лазнички.
ПІДХОЖІ КРАМНИЦІ.
Оглядати: 644 Union Ave.
MAnhasset 7-4376
M-24-A, Rm. 830, 11 W. 42 St. New York City

PORT WASHINGTON
Сильна конструкція, великий дім, легкий до заміни на 2 або 4 фам., всі вигоди, гарна мешкнева дільниця, площа 100x150. Ляпни на зміну безплатно.
Ціна тільки $12,900
WALTER O'MELIA & CO.
65 Plandome Rd. Manhasset, L.I.
MA 7-5500

WHITESTONE — близько St. Nicholas церкви, відокремлений 1-родин. дім, 8 кімн., 4 спальні, 2 кухні, 2 лазнички, олив. огрівання, 40x100, добре втриманий дім, $16,800.
MAIN REALTY
135-39 North Blvd. at Main St., Flushing, L. I. IN 3-5444

RESTAURANTS

HOLBROOK HOTEL
Передтим знаний як Sunrise Farm Hotel. Одна станція до Ronkonkoma.
Давновідоме місце на
BUS-PARTIES • DINNER PARTIES • PICKNICKS
Дальші інформації письменно або телеф.
Теперішний властитель: Albert Huber.
HOLBROOK HOTEL, Holbrook, L.I. • Tel.: Ronkonkoma 8535

John Ton's
WANTAGH ANNEX
WANTAGH AVENUE, WANTAGH, L. I.
Улюблена ціль прогульки на Лонг Айленд.
Німецька кухня, печеня на дико, дріб, "Sea Food," — наша спеціяльність. Добрі вина й пиво.
Влаштовуємо бенкети • весілля • прогулькові прийняття.
Tel.: WAntagh 2-4861

ALFRED J. WEISE'S
THE MANSION
54 LINCOLN AVENUE
(1 Block v. Merrick Rd.)
ROCKVILLE CENTRE, L.I.
Найкраща німецька кухня — Cocktail Lounge.
ВЕСІЛЛЯ • БЕНКЕТИ • ГОТЕЛЬ • ПРИМІЩЕННЯ.
Telephone: ROckville Centre 6-9662

MISCELLANEOUS

American Beauty Awning Corp.
ADJUSTABLE
Aluminum Awnings
INSIDE CONTROL
for Light & Ventilation
266 Sea Cliff Ave.
Sea Cliff, L. I. Glen Cove 4-7406

VOGEL'S DEPT. STORE
65 Bond St. Bklyn, N.Y. MA 5-8448
Жіночі суконки, нові $2 до $150
Білі для доглядачок хворих — великий вибір взуття звичайно $9 до $15 .. тепер $4. Мужеські черевики звичайно $15, тепер $7. Дитячі черевики .. $1 до $1.50

Стилеві і готові (довгі)
СУКНІ
для молодої і дружок
в цінах на кожні фінансові спроможності.
Tes'An
BRIDAL SHOPPE
5121 Bergenline Avenue
West New York, N. J.
UNion 5-7190

ОСЯГНІТЬ
фінансову незалежність.
Приступіть до цього просперуючого бизнесу. Пишіть за інформаціями ціни і висти прибутку цього присмного бизнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

ШЕНШІЛІ
1 до 100: Плекайте в своїй пивниці. Радійте доходом і вчіться як його здобути. Всі шеншілі порідисті, регістровані N.C.B.C. Willard George схрещувані
STUART CHINCHILLA RANCH
Ph. 4461 Washingtonville, N.Y.
Доставляємо особ. всюди в ЗДА

КРАМНИЦІ З ДОМАШНІМИ ЗВІРЯТАМИ
Щенята й котенята на продаж. Всі раси, мисливські пси, пуделі і гостро-волосі. Також: харчі для них, миття, стриження і плекання. Негайне обрізування пазурів. Забирається з дому і доставляється.
350 W. 23rd St. (Bet. 8 & 9 Aves.
New York City WA 9-7135

Вступайте в члени У. Н. СОЮЗУ!

STEINWAY LODGE
RESTAURANT of DISTINCTION
Private Parties
Up to 200 in Exquisite
Mirror Room
WEDDINGS A SPECIALTY
18-34 (foot of) Steinway Street
Astoria, Long Island AS. 8-9813

Buy U. S. Saving Bonds

MISCELLANEOUS

JOZEF BIELANSKI
REALTOR
ДОМИ, ФАРМИ, БИЗНЕСИ
Догідні умовини купна.
255 N. First Ave. Manville, N.J.
Tel. SO 8-1995

BUICK
Ціла площа
УЖИВАНИХ АВТ
ЩАДИ ЩАДИ ЩАДИ
Спеціяльно під кінець місяця, на виставі.
В НАШИХ ПОКАЗОВИХ КІМНАТАХ.

1952 BUICK Roadmaster sedan, Dynaflow, радіо, огрівач, EZI скла, накривала. Певність на роки. Цього тижня тільки $1795. Пит. за товаром #4401.
1951 OLDSMOBILE "98", 4 dr., sedan. Hydramatic, радіо, огрівач, досконалі гуми. Не видасте ні цента за виїмком приємності на роки з цим гар. автом. Цей тиждень тільки $1305. Пит. за моделем #4466.
1951 PONTIAC, Chieftain 8, 4 dr. sedan, радіо, огрівач, в попелястій красці, досконалі гуми, один власник. $1105 тільки цього тижня. Питайте за #4482.
1950 BUICK, special sedanet, Dynaflow, радіо, огрівач, покривала. Ми продаємо і обслуговуємо, ми знаємо що добре. $865 тільки цього тижня. Питайте за #4502.
1949 BUICK, Roadmaster sedan. Dynaflow, радіо, огрівач, покривала. Авто на велику родину. Тяжко дістати на ту ціну. $605 тільки цього тижня. Питайте за #4476.
1949 CHEVROLET, Deluxe, 2 dr., sedan, виряд і готов. до їзди. Тільки ц. тижня $565. Питайте за #4475.
БАГАТО ІНШИХ ФІРМ.
„Седани" з рух. і нерухомими верхами авт.
ENDRESS MOTORS, INC.
304-308 Park Ave., Plainfield, N. J.
PL 6-8200

DR. N. C. Di PETRILLO
повідомляє
ПРО СВІЙ ПОВОРОТ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ І ПРОВАДИТИМЕ ДЕНТИСТИЧНУ ПРАКТИКУ
при
455 Hamburg Turnpike, Pompton Lakes, N. J.
Phone: TErhune 5-2736

СПЕКУЛЯЦІЯ В ДІЛЯНЦІ УРАНУ ЗРОСТАЄ.
Фірма розкопує всюди Уран. — Продається 18¢ за акцію. За ближчими і безплатними інформаціями кличте JO 3-7400
LUSTER SECURITIES & COMPANY
30 JOURNAL SQUARE, JERSEY CITY, N.J. JO 3-7400

КУПІТЬ СОБІ НОВИЙ
CHEVROLET від SHEA
МОЖЕТЕ
ВИГРАТИ 1954 CORVETTE
По інформації
ЗГОЛОСІТЬСЯ ДО НАШОЇ ВИСТАВОВОЇ ЗАЛІ.
Член авторизованих представників на нові авта
Hackensack, N. J.
SHEA CHEVROLET CO.
111 River St. (Напроти Bus Terminal)
Hackensack, N. J. Tel. Diamond 2-0830

CHEVROLETS
1954—Brand New
Зайдіть до мене за найбільш вимковою можливістю купна.
БЕЗ ЗАВДАТКУ
БАНКОВІ РАТИ.
НАЙВИЩІ ТОРОГОВЕЛЬНІ ЗНИЖКИ.
КЛИЧТЕ: JOE PAUL
PLYMOUTH 9-4200

SUMMER RENTALS

ПОВІДОМЛЯЄМО всіх наших БУВШИХ і МАЙБУТНІХ ГОСТЕЙ-Літників, що з кінцем місяця червня 1954 р. відкриваємо вже третій
ВАКАЦІЙНИЙ СЕЗОН
у своїй ВІДПОЧИНКОВІЙ ОСЕЛІ (Пансіоні)
в Saugerties, N. Y.
Пансіон положений в знаній кліматичній околиці т. зв. „Синіх Гір — Catskill" — віддалений від Ню Йорку на 2½ години їзди автом.
Оплата за тижневий побут із харчуванням — від 32—35 дол. від особи.
Зголошення просимо слати на адресу:
Maria & D. KULYNYCH
35-64, 89th St.,
Jackson Hts, 72, L. I., N. Y.
Або дзвонити між 8—10 год. вечора:
Tel. HA. 6-3616

ДУМАЄТЕ ПРО ВАКАЦІЇ?
Відвідайте вакаційно-відпочинкову оселю
PINE HILL FARM
В MILFORD, N. J.
Найкраще і найздоровіше місце відпочинку. — Всі домашні українські харчі, молоко,масло, сметана, м'ясо, яриня і т.д.
Тут маєте всі вигоди: басейн до купання, пінг-понг, танці на дворі, ловлення риби, купіль в ріці та багато інших вигод. Побут $7.00 від особи денно, а $45.00 тижнево.
Ціни включають кімнату, харч та всі вигоди. Пишіть якнайскоріше по безплатний каталог, або телефонуйте:
M. & M. HRYCKOWIAN, PINE HILL FARM
MILFORD, N. J. ST. MARK'S RESTARANT, BAR & GRILL
Tel. Milford 4-4714 97 St. Mark's Pl., New York, N. Y.
Tel. GR. 5-9187

MISCELLANEOUS

TOTOWA AUTO MART
285 Union Blvd
AR. 4-6055 Totowa Boro, N. J.
Ми пишаємося найчистішими автами в North Jersey.
'54 Pontiac Catalina, кораловий і бежовий, вповні виряджений, сильні гальми, лег. керма $2795.
'54 Ford Victoria, кораловий і пісковий, Fordomatic, неломальне скло, білі опони. $2495.
'53 Ford Victoria, ясно і темно зелений, Fordomatic, радіо і огрівач. $1895.
'53 Ford, рухомий дах, блакитний, 3,000 проїх. миль, гарантія як на нове авто. $2095.
'53 Mercury, 2 дверей, каштановий і бежовий, Mercomatic, вповні виряджений. $1895.
'52 Olds "88", 4 дверей, темно і ясно попелястий, неломальне скло, автоматична керма, 11,000 проїх. миль. $1895.
'52 Hudson Wasp, 2 дверей, вповні виряджений, hydromatic, чудовий, двоколіровий, 9,000 проїх. миль. $1295.
'51 Plymouth, 4 дверей, темно зелений. Одне з найчистіших авт. $995.
'51 Mercury, 4 дверей, зелений, радіо і огрівач, Mercomatic, білі опони. $1195.
'51 Ford, 2 дверей, блакитний, радіо і огрівач в д. доброму стані. $895.
'51 Chevrolet, 4 дверей, чорний, білі опони, радіо і огрівач. $995.
'50 Cadillac "62", 4 дверей, ясно і темно попелястий, Один власник. $1995.
'48 Cadillac "62", 4 дверей, попелятий. Подивіться з приємністю на це авто. $1195.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
відповідно до бажань.

Студія професіональних і аматорських робіт.
ШЛЮБНІ ФОТОЗНИМКИ
Також студія портретів
ДЛЯ ГРАДУАНТІВ
3-dimensional знимки
12 ТІЛЬКИ за $50.
BRAY STUDIO
784 Grand St., Jersey City, N.J.
HEnderson 4-4982

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про ергзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

ЧИ РОБИТЕ ПОДРУЖНІ ПЛЯНИ?
Цей гарний готель спеціалізується у влаштуванні весіль та інших суспільних нагод.
Величава заля
Вигідні фотелі
Смачне меню
Досвідчена обслуга звертає увагу на кожні подробиці.
Phone Banquet Dept. EL. 5-7300
BEEKMAN TOWER HOTEL
A smart convenient location in exclusive Beekman Hill section
49th ST. and 1st AVE., N.Y.C.

ВАКАЦІЇ
ХТО ХОЧЕ виїхати на літні вакації, маю відповідні кімнати до винайму на ціле літо, як також приймаю на свої харчі. Є став до купання. Голоситися до:
Mr. & Mrs. W. TURSKI,
BOX 84, CHESTERFIELD, OAKDALE, CONN.
Tel.: New London Gibson 2-4604

BUSINESS OPPORTUNITY

Delicatessen—Пиво
Nassau Co. Знаменито положення на Лонг Айленд, добре сусід. Спеціялізується в салатах, зимних м'ясивах і пиві. Дохід $1,600 тижнево. Ціна $15,000.
Власник IVanhoe 6-9341
J-6-A Rm 830, 11 W 42 St., NYC

Гросерня—Делікатессен
(Дозвіл на пиво) Вповні виряджена. Дохід $100,000 річно. Добре рухливе положення. Приступна ціна. Огляньте крамницю при
206 — 9th AVE.
(Between 22 & 23rd Sts.), N.Y.C.

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ НАБУТИ ПОСІЛІСТЬ НА СЕЛІ
пишіть:
JOHN BARTON BROKER
24 Lake St., Owego, N. Y.

Газолінові станції (2) Nassau Co. включаючи посілість. Власник мусить віддати. 1 Shell станція, 200,000 gall. річно, 1 Sinclair, 100,000 gall. річно. Догідні умовини для відповідальних людей.
Mr. D. — Floral Park 4-9849
J-1-A, Rm 830, 11 W 42 St., NYC

ВЕЛИКА КРАМНИЦЯ
11-09 154th St., Beechhurst, L. I.
В добрім положенні, відповідна на пекарню, hardware або кожний інш. бизнес. Буде в цілості змодернізований. Помірковании рент.
Власник Flushing 8-1545

DINING CAR — Steel, 40 ft. довгий, повний виряд до провадження. Мусить бути перенесений з тепер. положення. Жадає $3,500. Пишіть або кличте:
SANFORD COOK, INC.,
600 North Ave., New Rochelle, N.Y.
NE 6-0600

CATSKILL MOUNTAINS
МАЛА ФАРМА,
чудова нагода.
За докладними інформаціями:
249 Hewes St., Brooklyn, N. Y.
or phone:
EV. 8-9344 — Bensonhurst 6-3789

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ,
морожені харчі та делікатесі з трикімнатним мешканням. Приймається всяку розсудливу оферту.
100 ST. MARK'S PLACE
(East 8th St.)
NEW YORK CITY

РЕСТОРАН — BROOKLYN
Добре наряжне положення, Повний виряд. Можна поліпшити життя. Помірков, рент, винайм. Власник продає по д. умірковані ціні, тому що мусить відійти.
Відвідайте власника.
228 DeKalb Ave., Brooklyn, N. Y.
Phone ST 3-9554

ТАВЕРНА, COCKTAIL BAR,
їдальня, готелеві приміщення, 12 кімнат в Parsippany, Route 46. Телефонуйте:
BOonton 8-1946
або
BOonton 8-2121

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНГС!

АВТОМЕХАНІК
Загальний ремонт всіх моделів. Дешеві частини і сумлінна робота з гарантією. Теж продаж нових і вживаних автомашин. Ціну ремонту устійнює механік, який теж дає поради своїм покупцям.
530-536 W. 53rd St. N.Y.C.
(Bet. 10 & 11 Ave.)
Tel. Circle 5-9639
Питайте за ОЛЕКСОЮ
Говоримо по-українськи.

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ ФУТЕР у Фірмі
ВУЙКІВ і КОПЕЦЬ

Маємо на випродажі куниці; камінні і лісові мінки і соболі. Дешеві ціни. Виконуємо на замовлення елегантні футра, з найкращого гатунку шкірок. Перероблюємо всякі футра за найновішими фасонами. Приймаємо до перехування на літній сезон. Достава на віче.
Wujkiw & Kopiec, Inc.
Mfg. FURRIERS
111 E. 7th ST., N.Y. 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE
Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Кудлак

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціна приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте нас в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ТОВАРІВ НА ЛІТО
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню.)

має на складі великий вибір нових солом'яних та імпортованих з панами КАПЕЛЮХІВ від $1.94 та більше. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости продаємо білі сорочки з короткими рукавами, знаної марки "Jayson" від $1.29 вгору.
Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: дощевики, парасолі, краватки, шкарпетки, паски, купелеві одяги і т.п.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
— Говоримо по-українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).
Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8 вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.